SAMEN VERANDEREN WE ROTTERDAM

VERDER VOORUIT NAAR EEN GROENE EN SOCIALE STAD

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022 - 2026

GROENLINKS
ROTTERDAM

BESTE ROTTERDAMMERS,

Net als de Maas, staat Rotterdam nooit stil. De stad beweegt, groeit en verandert. Veerkrachtige inwoners maken Rotterdam tot die kleurrijke no-nonsens stad. Maar in Rotterdam zijn ook te veel dingen nog altijd ongelijk verdeeld. Het gaat velen goed, maar niet iedereen. Schulden, slechte woonomstandigheden, luchtvervuiling en gezondheidsproblemen beheersen het leven van nog te veel Rotterdammers.

Vier jaar geleden namen we daarom met GroenLinks het voortouw in de vorming van de Rotterdamse coalitie. Om doorbraken te bereiken. En dat is gelukt. In vier jaar is de armoede onder kinderen flink afgenomen, is de stijgende CO2-uitstoot omgezet in een daling, en maakt de auto steeds meer plaats voor lopen, fietsen en openbaar vervoer. Rotterdam kent voor het eerst geen straten meer waar de normen voor schone lucht worden overschreden en 20.000 laaggeletterden volgden een taaltraject om beter te leren lezen en schrijven. De verandering is ingezet. En na de verkiezingen van 16 maart moeten we verder vooruit.

Verder vooruit: om kwetsbare mensen die hun baan door corona zijn verloren te helpen. Om ervoor te zorgen dat jongeren met problemen niet meer te lang op hulp hoeven te wachten. Om humane opvang voor alle dak- en thuislozen te realiseren. En om de wooncrisis tegen te gaan en beleggers te weren, zodat jonge mensen en gezinnen wél een betaalbaar huis en hun toekomst in onze stad kunnen vinden. Zo kan Rotterdam een **eerlijkere** stad worden, waar schrijnende verschillen in welzijn en gezondheid worden verkleind.

We moeten verder vooruit om hoogwaardig openbaar vervoer te realiseren tussen Noord en Zuid. Om in de hele stad de auto te gast te maken en fietsen en lopen de norm. Om de hoeveelheid tegels en asfalt te verminderen en de hoeveelheid groen te vergroten. Te werken aan een toekomstgerichte economie, die draait op schone energie en woningisolatie. Zo kan Rotterdam een **groenere**, **gezondere** en **klimaatbestendige** stad worden, waar je nu en in de toekomst graag wilt wonen.

En ten slotte moeten we doorpakken om racisme, discriminatie en homofobie uit te bannen. Om tolerantie te bevorderen. Om de vrijheid van Rotterdammers te verdedigen om hun leven op hun eigen manier in te vullen. Om mensen te betrekken bij de besluiten die hen aangaan, ook de Rotterdammers die minder mondig zijn. En om de taalachterstand van ongeveer tachtigduizend Rotterdammers aan te pakken.

Zo kan Rotterdam een stad worden voor **iedereen**. Met minder tegenstellingen en meer ruimte voor initiatieven van bewoners en ondernemers.

Samen veranderen we Rotterdam.
Verder vooruit naar een **eerlijke** en **duurzame** stad!

Judith Bokhove
Lijsttrekker GroenLinks Rotterdam

COLOFON

PROGRAMMA
Het verkiezingsprogramma is opgesteld door de programmacommissie: Marvin Biljoen, Christa Glasbergen, Jeanine Isenia, Astrid Kockelkoren, Stephan Leewis, Stefan Leliveld (voorzitter), Mina Morkoç, Sigrid Oosterwegel, Bas Oudenaarden, Chabelle van der Pauw, Jos Poolman, Desirée Scheid, Ad Slooter, Laura Smit en Larissa Vlieger (secretaris).

MET DANK AAN
De commissie kreeg input van heel veel Rotterdammers. We zijn allen zeer dankbaar voor de tijd die ze namen om hun deskundigheid en ervaringen met ons te delen tijdens gesprekken in de stad, digitaal of via schriftelijke inbreng.

FOTOGRAFIE
Adobe Stock - pp. 27, 60, 68, 70.
Bigstock - pp. 8, 12, 16, 19, 23, 31, 36, 41, 53, 74, 81.
David Kuiper - p. 38.
Jimmy Smet - p. 43.
Judith Bokhove - pp. 28, 45, 47, 50, 54, 57, 62.
Lieke Vermeulen - p. 2.
Unsplash - pp. 20, 25, 34, 67, 76.

VORMGEVING
Iris de Jong

UITGAVE
Januari 2022
GroenLinks Rotterdam

bestuur@groenlinksrotterdam.nl
rotterdam.groenlinks.nl

INHOUD

INLEIDING 3

1. GOED WERK IN EEN GROENE ECONOMIE 5
- 1.1 Klimaatactie: door ons, voor onze toekomst 7
- 1.2 Werken om te leven 10
- 1.3 De haven als groene motor 13

2. DUURZAAM EN BETAALBAAR WONEN 16
- 2.1 Een passende woning voor iedere Rotterdammer 18
- 2.2 Ieder mens een dak boven het hoofd 22
- 2.3 Veerkrachtige wijken 24
- 2.4 Duurzaam wonen met voorzieningen dichtbij 27

3. INCLUSIEVE EN BRUISENDE STAD 30
- 3.1 Een gelijkwaardige stad: nee tegen discriminatie en racisme 32
- 3.2 Toegankelijke stad 36
- 3.3 Zeggenschap en mede-eigenaarschap voor Rotterdammers 38
- 3.4 Groei en verbinding door onderwijs en taal 40
- 3.5 Krachtige kunst en cultuur verrijkt Rotterdam 43

4. GROENE EN GEZONDE STAD 46
- 4.1 Een klimaatbestendige stad voor mens en dier 48
- 4.2 Een schone stad waar afval niet bestaat 53
- 4.3 De straat is van ons allemaal 56
- 4.4 Een gezonde stad die zorg voorkomt 60

5. VEILIGHEID EN ZORG VOOR IEDEREEN 63
- 5.1 Rust en zekerheid bij armoede en schulden 65
- 5.2 Zorgen voor en door vrijwilligers, mantelzorgers en professionals 67
- 5.3 Aandacht houden voor jeugdhulp 70
- 5.4 Einde aan ondermijning 72
- 5.5 Veilige buurt 74
- 5.6 Digitalisering met de mens centraal 77

INLEIDING

Rotterdam verlegde de afgelopen vier jaar de koers. Het aantal kinderen in armoede daalde, de lucht werd schoner, de uitstoot van de Rotterdamse haven verminderde en er kwam meer ruimte voor voetgangers en fietsers. Een cruciale trendbreuk, ook dankzij de twee wethouders en vijf raadsleden van GroenLinks.

Maar we zijn er nog niet. De klimaatcrisis maakt ook in ons land slachtoffers. Voor steeds meer Rotterdammers is het moeilijk een geschikte woning te vinden. En te veel bewoners lijden onder racisme en discriminatie. Verdere verandering en vooruitgang op deze én andere terreinen is daarom keihard nodig. GroenLinks blijft knokken voor Rotterdam en Rotterdammers, samen met de mensen in onze stad. Voor een levendige stad waar waardevol werk, voldoende inkomen, menselijke zorg, goede scholing en bruisende cultuur voor iedereen beschikbaar zijn. Voor een veilige en groene stad, met schone straten en schone lucht waar ruimte is om te spelen, te sporten en te ontmoeten. Voor een stad waar iedereen wordt geaccepteerd en gewaardeerd.

In dit programma maken we concreet hoe we aan die ideale stad willen werken, met dank aan de input van vele GroenLinks-leden en andere experts en ervaringsdeskundigen binnen en buiten Rotterdam. We doen dat met ideeën, keuzes en plannen rond drie centrale principes.

Voor iedereen
GroenLinks is er voor alle Rotterdammers. We werken samen met hen aan een stad waar iedereen trots op kan zijn. Wat je leeftijd, geboorteland, gender, geaardheid, huidskleur, beperking, inkomen of politieke voorkeur ook is. Wij willen een stad waarin iedereen zichzelf kan zijn en waarin we naar iedereen omkijken. Toegankelijkheid en inclusiviteit staan bij ons altijd centraal.

Voor nu en in de toekomst
Gezondheid en geluk voor jong en oud; vandaag, morgen en daarna. Dat is waar politiek voor GroenLinks om draait. We bouwen samen aan een stad waar je ook over tien, vijftig en honderd jaar nog graag wilt zijn. Het betekent dat we samen met Rotterdammers de keuzes maken die nodig zijn om de opwarming van de aarde tegen te gaan én dat we ons voorbereiden op de groeiende impact van klimaatverandering. Het houdt in dat we er zijn voor mensen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Zo maken we met elkaar het leven van mensen, dieren en de natuur beter, nu en in de toekomst.

Vanuit vertrouwen
Bij GroenLinks geloven we in mensen. Als mensen ruimte en vertrouwen krijgen komt het beste in ze naar boven. Alleen door vertrouwen te geven kan de gemeente vertrouwen krijgen. Die verbinding is de basis voor de democratie in onze stad, voor een gezamenlijke vuist voor een beter Rotterdam. Het betekent dat we al onze plannen aan dat vertrouwen toetsen.

Rotterdammers die bij de gemeente aankloppen voor ondersteuning krijgen het vertrouwen dat zij het beste van hun leven willen maken. De politieagent, de verpleegkundige en de gemeenteambtenaar moeten kunnen doen wat nodig is voor mensen, zonder beknelling door bureaucratische regels. En beslissingen over straten, wijken of gebieden nemen we altijd met bewoners samen; met elkaar maken we deze stad.

In vijf hoofdstukken vertalen we onze principes naar concrete plannen:

1. Goed werk in een groene economie
2. Duurzaam en betaalbaar wonen
3. Inclusieve en bruisende stad
4. Groene en gezonde stad
5. Veiligheid en zorg voor iedereen

Zo laten we in dit programma iedereen in Rotterdam zien waar we voor staan. Waar onze politici de komende vier jaar dag in dag uit voor zullen knokken. Met en voor Rotterdammers. Samen veranderen we Rotterdam.

HOOFDSTUK 1

GOED WERK IN EEN GROENE ECONOMIE

1. GOED WERK IN EEN GROENE ECONOMIE

Rotterdam is een werkstad. Schoonmaak, toerisme, MKB, gezondheidszorg, onderwijs, haven: voorbeelden van onze vitale stedelijke economie, die werk biedt in alle soorten en maten.

Een groot deel van onze economie is echter niet duurzaam en daardoor niet houdbaar. Als we Rotterdam toekomstbestendig willen maken, dan is een omslag nodig. Een omslag naar een stad waarin een groene economie schoon werk biedt. Waar Rotterdammers nu en straks goed kunnen leven, hun boterham kunnen verdienen en hun kinderen willen laten opgroeien.

Met het bouwen aan zo'n toekomst willen wij de komende vier jaar verder. Een duurzame toekomst met fatsoenlijke salarissen en goede arbeidsvoorwaarden: goed werk in een groene economie.

1.1 KLIMAATACTIE: DOOR ONS, VOOR ONZE TOEKOMST

Voor een gezonde en aangename toekomst voor ons allemaal is het tegengaan van de klimaatcrisis hard nodig. De opwarming van de aarde raakt iedereen. We zien nu al de gevolgen van klimaatverandering in onze stad: meer doden door hitte, hevige stormen met veel regen, overstromingen van kelders en kades, gele en kale grasveldjes in de wijk door droogte. We hebben een grote opgave om een bewoonbare wereld in stand te houden voor onszelf en onze kinderen en kleinkinderen.

Op dit moment komt een groot deel van de Nederlandse bijdrage aan de opwarming van de aarde echter uit onze stad. Rotterdam is de bron van 20 procent van de totale nationale CO2 uitstoot van Nederland, terwijl Rotterdam nog geen 4 procent van de Nederlandse inwoners telt. Vooral de zware industrie in de haven en het vervoer van en naar die haven stoten veel CO2 uit. Daarnaast bedreigt de uitstoot van fijnstof en stikstof de gezondheid van Rotterdammers. De luchtkwaliteit is op sommige plekken te vergelijken met het meeroken van 7 sigaretten per dag. Dat zorgt voor vroegtijdige sterfte en ziekten als astma.

Vorige colleges wilden hun handen niet branden aan een daadkrachtige aanpak. Het huidige college, met GroenLinks als aanjager, ging echter aan de slag met het verlagen van de CO2 uitstoot en het realiseren van schone lucht. GroenLinks-wethouder Arno Bonte zette de eerste flinke stappen. Hij sloot een klimaatakkoord en startte de energietransitie: de omslag naar schone energie. Het aantal laadpalen en zonnepanelen nam fors toe en de grootste windmolen ter wereld draait in Rotterdam. Maar we zijn er nog lang niet. GroenLinks wil verder bouwen aan een duurzame stad, die in 2030 energieneutraal is en waarin de uitstoot flink is gedaald.

Dat moet wel zó gebeuren dat de mensen die het nu financieel niet altijd makkelijk hebben, erop vooruitgaan. De kosten van deze omslag leggen we daarom bij de sterkste schouders en de grootste vervuilers. Met al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking kunnen we op die manier doen wat nodig is.

DIT GAAN WE DOEN

Rotterdam organiseert een burgerberaad voor het klimaat. Het burgerberaad moet een representatieve afspiegeling zijn van Rotterdammers en wordt samengesteld door middel van loting. Om het burgerberaad inclusief te maken voor iedereen, krijgen deelnemers een vergoeding. De deelnemers worden ondersteund door onafhankelijke experts. Het burgerberaad krijgt een helder en betekenisvol mandaat, zodat duidelijk is wat er met de uitkomst wordt gedaan.

65% minder CO2 uitstoot in 2030. Het huidige doel van de gemeente, 49% reductie in 2030 ten opzichte van 1990, is te laag om de doelen van het Parijs-akkoord te halen. GroenLinks wil meer vaart achter de uitvoering van het klimaatakkoord door meer projecten op te zetten en bestaande projecten te versnellen. We kappen met kolen; we sluiten de laatste kolencentrales op de Maasvlakte zo snel mogelijk. Dit doen we in samenwerking met vakbonden om mensen van werk naar werk te begeleiden of bij- of om te scholen, omdat schonere alternatieven de bestaande vraag kunnen opvangen.

We sluiten Rotterdam The Hague Airport. Dit betekent minder geluidsoverlast, minder fijnstof, minder CO2 uitstoot en veel nieuwe ruimte voor broodnodige woningbouw en natuur. De sluiting werken we uit in nauwe samenwerking met de omwonenden en het Rijk. Tegelijkertijd werkt Rotterdam samen met andere betrokken partijen aan het verbeteren van internationale treinverbindingen met Engeland, Frankrijk en Duitsland.

Gezondheidswinst van tenminste 50% in 2030. Door vermindering van fijnstof en stikstofdioxiden zorgen we voor 50% vooruitgang ten opzichte van 2016. Dat doen we door meer ruimte te maken voor fietsers en voetgangers en het ontmoedigen van autoverkeer. Daarnaast zorgen we voor walstroom voor alle schepen in de haven, schone logistiek en bouwverkeer, emissieloze mobiele werktuigen, elektrische bussen en taxi's en forse vermindering van de uitstoot door de industrie.

Hubs voor goederenoverslag aan de rand van de stad. Daarmee ondersteunen we stadsdistributie zonder CO2 uitstoot en schoon vervoer van onder andere bouwmaterialen. Financiering van de ontwikkeling via een publiek fonds behoudt de winsten voor Rotterdammers. Daarnaast zetten we in op meer vervoer per trein of schip; dat is schoner en ontlast de wegen. We stellen bovendien eisen die zorgen voor schonere schepen en vrachtwagens.

In 2030 25% minder energieverbruik in woningen dan nu. Energiebesparing is klimaatwinst en gaat energie-armoede tegen. Het zijn nu meestal de mensen met de laagste inkomens die in de slechtst geïsoleerde huizen wonen en juist hoge energiekosten hebben. We zetten daarom als eerste in op de renovatie van corporatiewoningen, goedkope particulier verhuurde woningen met lage energielabels en koopwoningen van mensen met de laagste inkomens.

Bewoners en ondernemers helpen met energiebesparing. Dat doen we door de inzet van energiecoaches die bewoners helpen hun energiegebruik door te lichten. En we stellen laagdrempelige leningen en startsubsidies beschikbaar voor isolatie en andere duurzame ingrepen. In elke wijk komt een loket voor informatie en tips over energiebesparing voor bewoners en het MKB: een toegankelijk 'Huis van de Toekomst', waar mogelijk in de bibliotheek.

We minimaliseren het vrijkomen van restwarmte. Toch vrijgekomen restwarmte gebruiken we in warmtenetwerken die steeds duurzamere bronnen toepassen. We verminderen het lozen van warmte in water en lucht en verbeteren het hergebruik.

De gemeente ontwikkelt een slim elektriciteitsnetwerk: ‘smart grid’. Zo stemmen we energievraag en energieopslag in bijvoorbeeld elektrische auto’s beter op elkaar af.

Zonnepanelen voor alle Rotterdammers. Om zonnepanelen ook mogelijk te maken voor Rotterdammers met een laag inkomen of zonder eigen dak, stimuleren en steunen we zonnecoöperaties. De gemeente blijft voortvarend zonnepanelen aanleggen op daken van openbare gebouwen en op andere geschikte plekken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan gevels op het zuiden, de zonzijde van bruggen en viaducten, grote parkeerterreinen, straatlantaarns, locaties langs en boven snelwegen en in het havengebied. Geschikte daken van gemeentelijk vastgoed bieden we actief aan aan energiecoöperaties, en we bemiddelen actief tussen andere vastgoedeigenaren om geschikte daken beschikbaar te stellen. In bouwvergunningen nemen we voorwaarden voor isolatie en de aanleg van zonnepanelen op.

Alle nieuwe en opnieuw vrijgekomen grond in de haven en op bedrijventerreinen wordt alleen beschikbaar voor duurzame bedrijven. Denk bijvoorbeeld aan bedrijven die inzetten op lokale warmtebronnen, zoals aquathermie en geothermie, of duurzame gassen, zoals waterstof. Overheid, bedrijfsleven, opleidingsinstituten en andere kenniscentra maken met elkaar afspraken over onder andere doelen, sancties en gezamenlijke financiering. Nieuwe en bestaande MKB-bedrijven op het gebied van duurzaamheid krijgen ondersteuning met ruimte en goede voorzieningen. We verbieden reclame voor de fossiele industrie.

We kopen schoon in. De gemeente geeft alleen vergunningen en concessies aan, en doet alleen aanbestedingen en inkoop bij bedrijven die klimaatneutraal werken, of concrete plannen hebben om volledig klimaatneutraal te werken in de nabije toekomst.

We gaan houtstook tegen. De bijdrage aan de uitstoot van fijnstof door houtstook en/of het stoken met houtskool in open haarden, barbecues en vuurkorven draagt stevig bij aan de uitstoot van CO2 en fijnstof. De productie van houtskool is bijzonder milieuonvriendelijk. De gemeente treedt op tegen ongecontroleerde houtstook door particulieren. De gemeente ontmoedigt het gebruik van hout en/of houtskool en kolen. Om de acceptatie van dit beleid te bevorderen, stimuleert de gemeente vooralsnog het gebruik van milieuvriendelijker alternatieven, zoals gesloten open haardsystemen (gecontroleerde houtstook), gasbarbecues en elektrische terrasverwarming.

1.2 WERKEN OM TE LEVEN

Werk is belangrijk voor de bewoners van onze stad; voor een inkomen, sociale contacten en persoonlijke ontwikkeling. Werk is van levensbelang, nu en in de toekomst. GroenLinks wil daarom dat mensen aan de slag gaan in schone, toekomstbestendige banen die een fatsoenlijk inkomen bieden.

Dat betekent aan de ene kant dat we mensen zo veel mogelijk moeten ondersteunen om (weer) werk te vinden. Door gesprekken, door trainingen, door opleidingen en door koppeling met vacatures. Ook een mentaal steuntje in de rug kan veel goed doen. We hebben daarbij vertrouwen in mensen en in hun motivatie. We stimuleren mensen om werk te vinden, maar rekenen ze er niet op af als het niet lukt.

Aan de andere kant moeten we zorgen voor goed werk, voor banen die zekerheid en een goed inkomen bieden. Bedrijven en onderwijsinstellingen spelen gezamenlijk een sleutelrol in de overgang naar een solidaire en duurzame samenleving. Rotterdam heeft namelijk werknemers nodig voor duurzame bedrijvigheid. Goed en gericht onderwijs is daarvoor essentieel, zoveel mogelijk gericht op werk met waarde en met een toekomst. Wij helpen daarom bedrijven bij de (om)scholing en ondersteuning die nodig is. Richting een duurzame economie, of richting andere sectoren waar nu al te weinig personeel is en mensen veel kunnen betekenen voor de kinderen, volwassenen en ouderen in onze stad.

DIT GAAN WE DOEN

Grootschalig experimenteren met een basisinkomen in Rotterdam. Zo willen we een bodem creëren waar niemand doorheen zakt. Het doel is dat vooral mensen met lage inkomens erop vooruit zullen gaan en daarom zullen vooral armere wijken in deze experimenten worden betrokken.

We sluiten een werk- en milieuakkoord met het Rotterdamse bedrijfsleven. Werkgelegenheid en omschakeling naar schone bedrijvigheid zijn onderdeel van het akkoord. Net als de verbinding tussen bedrijven en het beroepsonderwijs via stages en lessen op scholen, en het tegengaan van arbeidsmarktdiscriminatie.

De gemeente stimuleert een netwerk van innovatieve starters, pionierende maakbedrijven, innovatielabs en kennis- en opleidingsinstellingen. Zo bevorderen we een klimaat voor het ontwikkelen en delen van kennis. De prioriteit ligt bij sociale organisaties die bijdragen aan een groene en eerlijke circulaire economie. Citylab010, Rotterdams Makers District, M4H-gebied, RDM Rotterdam en Blue City zijn daarbij goede inspiratiebronnen. Het loket voor sociaal ondernemers gaat beter functioneren, zodat deze ondernemers niet meer van het kastje naar de muur worden gestuurd.

MKB-vriendelijk aanbesteden. Met hun lokale en regionale betrokkenheid hebben MKB-ondernemers een onmisbare economische en sociale rol in de samenleving. De gemeente stimuleert met name groen en sociaal ondernemerschap.

We experimenteren met 'open hiring'. We gaan op zoek naar werkgevers die het aannemen van mensen zonder sollicitatiegesprek willen uitproberen. Voor mensen met een afstand tot regulier of beschut werk komen er sociaal-ontwikkelbedrijven. Binnen de gemeente verbeteren we de samenwerking tussen ambtenaren van werk & inkomen en maatschappelijke ondersteuning.

Leren en werken verbinden. We zetten meer in op leren op de werkplaats binnen opleidingen, en gaan stagediscriminatie tegen. We breiden de leerwerkakkoorden uit en creëren zoveel mogelijk leerwerkplekken en stageplaatsen. Ook bij de gemeente zelf. De gemeente bevordert stageplekken bij bedrijven door hieraan prioriteit te geven bij Social Returnafspraken in aanbestedingen. Ook Geïndividualiseerde Trajecten (GiT) breiden we uit: integratie, werken, leren en inburgeren bij een werkgever op locatie.

We scholen mensen bij of om. Uitkeringsgerechtigden zonder startkwalificatie krijgen de mogelijkheid die alsnog te halen. We stimuleren daarbij opleidingen in de groene economie. We vergroten de bekendheid van scholingsvouchers voor mensen zonder werk en voor mensen in sectoren met te weinig werk. Omscholen naar sectoren met toekomstige personeelstekorten. Meerjarige studietrajecten worden mogelijk, en omscholing en opleiding met behoud van inkomen maken we makkelijker.

We breiden succesvolle aanpakken voor jongeren uit. We helpen voortijdige schoolverlaters op maat, bijvoorbeeld bij het weer oppakken van een opleiding of het omschakelen naar een leerwerktraject wanneer dit mogelijk is. We breiden het project uit met carrièrestartgarantie voor studenten, met een focus op beroepen waar nu veel vraag naar is of in de toekomst zal zijn.

Maatwerk en menselijkheid in de Participatiewet. We schaffen het verplichtende karakter van bezigheden van uitkeringsgerechtigden af, zoals het aantal uur vrijwilligerswerk en het verplichtende karakter van 'werk loont'. Bij heronderzoeken is een check op juiste hulp en ondersteuning het uitgangspunt. Boetes worden alleen opgelegd bij aantoonbaar frauduleus gedrag. Intussen dringen we met andere gemeenten bij de landelijke overheid aan op het eenvoudiger maken van de bijstandsregels; vooral op het vergemakkelijken van werken naast de bijstand, het ontvangen van giften en het afschaffen van de kostendelersnorm.

We voeren de werkbonus definitief in. Mensen met een bijstandsuitkering kunnen deeltijd werken en mogen €100 per maand houden van de extra inkomsten, zonder dat het wordt ingehouden via een vermindering van toeslagen. De periode waarbinnen mensen makkelijk hun bijstandsuitkering kunnen laten herleven op het moment dat zij hun baan verliezen, verlengen we van zes maanden naar een jaar.

We zorgen voor stabiel en fatsoenlijk betaald werk. De gemeente betaalt de eigen medewerkers een minimumloon van €14; voor zzp'ers hanteren we een minimumtarief van €20 per uur. Stagiaires krijgen een vergoeding van €700 per maand bij een fulltime werkweek. We nemen deze minimale bedragen op in alle aanbestedingen. We eisen van bedrijven waar de gemeente een aandeel in heeft of nauw mee samenwerkt, dat ze dezelfde minimumbedragen aanhouden. De gemeente neemt zoveel mogelijk werknemers in vaste dienst aan.

We helpen zelfstandigen om zich collectief te organiseren. We steunen en stimuleren bijvoorbeeld de oprichting en het functioneren van broodfondsen. De gemeente maakt goedkope inkomensverzekeringen mogelijk voor flexibele krachten in eigen dienst en vraagt dat bij aanbestedingen ook van bedrijven.

We creëren basisbanen. We bouwen voort op de experimenten met de wijkbasisbanen: maatschappelijk relevante werkzaamheden voor mensen met een uitkering die ondanks begeleiding geen werk kunnen vinden. We werken hiervoor samen met bedrijven, lokale maatschappelijke organisaties en sociaal ontwikkelbedrijven. Als basisbanen aanslaan en voor veel mensen een goede oplossing zijn, overleggen we met het Rijk over financiering.

We zien streng toe op arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden. De gemeente Rotterdam werkt nauw samen met de arbeidsinspectie om misstanden aan de kaak te stellen. De gemeente helpt werknemers die malafide werkgevers aanklagen.

Sekswerk is werk. We behandelen sekswerkers als alle andere mensen met legaal werk. We zorgen dat zij altijd veilig naar hulpverleners en de politie kunnen stappen. Zonder angst voor verlies van werk, woning of inkomen en zonder vrees voor het gedwongen bekend maken van hun seksuele voorkeuren. Sekswerkers krijgen de vrijheid om zelf te kiezen of ze willen werken in dienstverband of als zelfstandige. Het vergunningsstelsel richt zich op de regulering en controle van seksbedrijven, niet op de controle van sekswerkers. Uitbuiting van sekswerkers wordt actief en streng aangepakt.

1.3 DE HAVEN ALS GROENE MOTOR

Veel Rotterdammers verdienen hun boterham in en om de haven; direct of indirect voorziet de haven in 385.000 banen. En nog meer Rotterdammers voelen zich er mee verbonden.

GroenLinks wil dat gevoel koesteren, door de omslag te maken naar een groene en schone haven. Een haven die klaar is voor de toekomst, met een centrale rol in de Europese energietransitie. Een groene motor van de Nederlandse economie, waar duurzame en circulaire producten worden gemaakt en gerecycled. Een groene motor die zorgt voor goede, betaalde banen voor Rotterdammers. Een motor die klimaatverandering bestrijdt in plaats van daaraan bijdraagt. Een groene motor waar we als Rotterdammers weer met recht trots op kunnen zijn.

De Rotterdamse haven staat op dit moment echter symbool voor een doorgeschoten consumenteneconomie. In onze haven komen jaarlijks vele miljoenen containers binnen, vaak met producten uit lagelonenlanden van matige kwaliteit. Bovendien wordt de Rotterdamse CO2 uitstoot voor het overgrote deel veroorzaakt door de Rotterdamse haven, met haar grote hoeveelheid aan chemische bedrijven, raffinaderijen en enorme zeeschepen. Ook het zware transport van en naar de haven speelt een belangrijke rol.

In de afgelopen vier jaar, met GroenLinks in het college, is de uitstoot van de Rotterdamse haven voor het eerst in zestig jaar verminderd in plaats van gestegen. Een mijlpaal. Maar dit is niet genoeg. Als we de klimaatcrisis het hoofd willen bieden moeten de ambities omhoog.

Tijdens het hoogtepunt van de coronacrisis zagen we bovendien hoe de afhankelijkheid van fossiele energie onze stad economisch kwetsbaar maakt. Toen de vraag naar olie, gas en kolen instortte, stonden onmiddellijk veel banen op de tocht. GroenLinks wil dat ook in de toekomst honderdduizenden mensen in de Rotterdamse haven kunnen werken. Daarvoor zijn andere keuzes nodig.

DIT GAAN WE DOEN

We sturen de haven weer direct aan. De tijd dat de overheid de haven vooral overliet aan managers en bankiers is wat GroenLinks betreft definitief voorbij. De gemeente gaat zich weer actief bemoeien met de koers en het beleid van de haven. We volgen daarbij een eigen industriepolitiek, met scherpe keuzes en bijbehorende investeringen.

Omslag naar een duurzame maakindustrie. We stimuleren beginnende en doorgroeiende ondernemingen in de ruimte die de haven ons hiervoor biedt. De gemeente voert actief beleid om schone arbeidsintensieve industrie naar de Rotterdamse haven te halen. Lokale productie en hergebruik van materialen vormen de basis voor hoogwaardige nieuwe producten. Van kleding uit restproducten tot oprolbare zonnepanelen en van 3D-geprinte scheepsonderdelen tot onderwaterplasticruimers. Daartoe zorgen we voor goede, betaalbare bedrijfsruimtes en een uitstekende digitale infrastructuur. Ook ondersteunen we bedrijven bij bijvoorbeeld het verwerven van duurzaamheidsubsidies en het aanvragen van vergunningen.

Duurzame chemie en een duurzame maritieme sector. Het gebruik van grondstoffen in de haven wordt duurzaam en circulair, zonder uitstoot van CO2 of andere broeikasgassen. Het vervuilende deel van de chemische industrie, bijvoorbeeld raffinaderijen die fossiele brandstoffen of wegwerpplastic maken, vervangen we door de schone maakindustrie die toekomstbestendige werkgelegenheid creëert. Containeroverslag bouwen we af.

We versnellen de groei van windenergie. We maken ruimte voor windturbines in het havengebied, vooral op de Maasvlakte, en voor de Rotterdamse kust. Daarnaast vervangen we waar het kan bestaande windmolens door grotere en efficiëntere modellen, met daarbij oog voor de omwonenden. De energie die nieuwe windparken opwekken gebruiken we direct, bijvoorbeeld voor transporthubs en walstroom en om de chemie in de haven te verduurzamen en circulair te maken.

Rotterdam als dé waterstofhub voor Noordwest Europa. De Rotterdamse haven ligt op een logische plek aan de Noordzee voor het opwekken en doorvoeren van groene waterstof, in plaats van het doorvoeren van kolen, olie en gas.

De uitstoot van scheepvaart verminderen. We sluiten alle schepen in Rotterdam aan op walstroom. We pakken een leidende positie bij het maken van nieuwe afspraken met de scheepvaartsector over vermindering van de uitstoot. We investeren in de ontwikkeling van emissieloze scheepvaart, en zoeken daarvoor samenwerking met andere havens in Europa en daarbuiten.

Alleen nog emissieloze cruiseschepen in Rotterdam. Vervuilende cruiseschepen krijgen geen toegang tot onze stad ook omdat Rotterdam niet van dit massatoerisme profiteert. GroenLinks is dan ook tegen de investering van vele miljoenen in een nieuwe, grotere cruiseterminal.

Geen doorvoer van fossiele en milieuvernietigende activiteiten vanuit het buitenland meer. We brengen in beeld wat de milieueffecten zijn van de doorvoer die plaatsvindt via Rotterdam en sturen er actief op aan op die te verminderen. We werken hiervoor onder andere intensief samen met andere Nederlandse havens en de havens van Hamburg en Antwerpen. Deelneming in of dienstverlening aan havens in autoritaire landen is verleden tijd.

We beschermen natuur en milieu, ook in de haven. Met vele zeehonden, vogels, vleermuizen en bijzondere planten zie je zelfs in de meeste industriële delen van de haven ook de natuur. Die natuur verdient het om beschermd te worden. Daarom werken we ook in de haven aan de reductie van stikstofuitstoot (in 2030 65% minder dan in 1990) en het verbeteren van de waterkwaliteit. Gezien het vele nachtwerk is er speciaal aandacht voor het minimaliseren van lichtvervuiling.

We pakken milieudelicten aan. Rotterdam krijgt weer een milieuteam dat delicten opspoort. Om de gezondheid en veiligheid van Rotterdammers te garanderen controleren we alle risicobedrijven regelmatiger en strenger. We checken op bijvoorbeeld emissies, illegale lozingen, dumping van chemisch afval en stankoverlast. We sluiten bedrijven die vaak een milieu- of veiligheidsovertreding begaan.

HOOFDSTUK 2
DUURZAAM EN BETAALBAAR WONEN

2. DUURZAAM EN BETAALBAAR WONEN

Een goede woning in een buurt waar je je thuis voelt is een eerste levensbehoefte. Dat moet voor iedereen beschikbaar zijn. Of je nu jong of oud bent, onderdeel van een gezin of alleenstaand, met een hoog of laag inkomen en met welke culturele achtergrond of beperking dan ook. Woningen zijn bedoeld om in te wonen, niet om winst mee te maken. Een dak boven je hoofd is een grondrecht voor iedere Rotterdammer. Maar we zitten in Nederland midden in een wooncrisis waarin lang niet iedereen een aangename woonplek heeft, ook niet in Rotterdam. Dat is niet acceptabel.

Op dit moment is het moeilijk een betaalbare huurwoning te vinden, waardoor starters en mensen met een laag inkomen nauwelijks aan een woning kunnen komen. Woningen in de vrije sector zijn voor veel mensen onbetaalbaar en sociale huurwoningen zijn schaars. Er wordt in Rotterdam hard gewerkt aan bouwplannen voor woningen in alle categorieën, maar meer bouwen alléén is niet voldoende. Het gaat ook om betaalbaar bouwen en zorgen voor beschikbaarheid, vooral voor die mensen voor wie de tekorten het grootst zijn. Daarom moet het aandeel betaalbare woningen in de sociale huursector omhoog. Ook is er een mismatch tussen vraag en aanbod als het gaat over woonoppervlakte; veel mensen wonen erg klein of juist te groot. Ten slotte moeten onze huizen duurzamer worden. Met onze woningen behoren huishoudens tot de grootste uitstoters van broeikasgassen. Het verbeteren en verduurzamen van woningen is dus nodig; en die verbetering moet ten goede komen aan huidige bewoners.

De wooncrisis vraagt kortom om een nieuwe visie op wonen en een ambitieuze, gezamenlijke aanpak. Door bewoners beter te betrekken bij de plannen voor hun wijk of hun buurt kunnen we samen werken aan betere plannen voor de stad.

2.1 EEN PASSENDE WONING VOOR IEDERE ROTTERDAMMER

Er zijn te weinig betaalbare woningen in Rotterdam. De huizenprijzen in de stad zijn sinds 2008 met 48% gestegen. Vooral voor huurders levert dit problemen op: 50% van de huurders heeft moeite met rondkomen.

Het tekort aan geschikte woningen voor jongeren, studenten en starters springt vaak als eerste in het oog. Maar ook voor ouderen en mensen die bijvoorbeeld na een scheiding of verlies van werk direct een woning nodig hebben, is het moeilijk een woning te vinden. Woningzoekenden met een middeninkomen zijn aangewezen op huurwoningen in de vrije sector of op een koopwoning. Maar door de komst van speculanten en beleggers op de woningmarkt zijn zowel de huren als de koopprijzen fors gestegen.

GroenLinks wil nieuwe woningen bouwen en tegelijk meer inzetten op het beter en slimmer benutten van de huidige gebouwen. We willen woningen gecontroleerd splitsen en doorstroming aantrekkelijker maken. Op dit moment sluit het woonoppervlak en de betaalbaarheid te vaak niet aan bij de woonbehoefte. Veel ouderen zouden best kleiner willen en kunnen wonen, terwijl veel jongeren te klein behuisd zijn. Ook moet er slim gebruik worden gemaakt van gebouwen die er al zijn, door transformaties van bestaande winkels en kantoren bij leegstand of veroudering. Leegstaand gemeentelijk vastgoed, waarvoor geen andere maatschappelijke bestemming gevonden kan worden, wordt omgebouwd tot woningen en door de gemeente verhuurd aan de meest kwetsbare woningzoekenden. We leggen de rode loper uit voor iedereen met alternatieve woonidealen en creatieve ideeën om dit soort transformaties mogelijk te maken.

DIT GAAN WE DOEN

We bouwen meer betaalbare woningen. Voor alle nieuwbouw sturen we op een aandeel van 50% sociale huurwoningen en 35% middensegment in koop en huur. Met een korting op de grondprijs stimuleren we de bouw van betaalbare huurwoningen door corporaties. Om beter zicht te krijgen op het aandeel sociale woningen tellen we woningen in de particuliere huursector hier niet langer bij op. Deze woningen worden te vaak te duur verhuurd en de gemeente heeft er geen zeggenschap over.

We richten een gemeentelijk woningbedrijf op. Zo kan de gemeente weer controle krijgen over de woningmarkt. Door woningen op te kopen die door wooncorporaties worden verkocht en door het onteigenen van woningen van zich misdragende particuliere beleggers en huisjesmelkers, zorgen we ervoor dat sociale huurwoningen behouden worden. Ook kan de gemeente gerichter nieuwe woningen toevoegen aan de stad. Enerzijds door de transformatie van leegstaand gemeentelijk vastgoed en anderzijds door in bepaalde gevallen zelf de bouw en exploitatie van nieuwbouw op zich nemen.

Woningen in het gemeentelijk woningbedrijf worden onder andere ingezet om versneld mensen te huisvesten waar de gemeente verantwoordelijkheid voor draagt, zoals daklozen en statushouders.

Huurcontracten voor onbepaalde tijd worden weer de norm. Tijdelijke huurcontracten in de private sector leggen we aan banden door middel van verhuurdersvergunningen. Hiermee voorkomen we een schakeling aan tijdelijke contracten waardoor huren extra worden opgestuwd. Woningcorporaties mogen tijdelijke contracten alleen inzetten om specifieke doelgroepen te helpen met huisvesting als dit via de normale weg niet mogelijk is. Het onnodig wisselen van bewoners om de vorming van vaste contracten te voorkomen wordt verboden.

We pakken het uitbuiten van huurders aan. Iedereen die in Rotterdam een huis verhuurt, is verplicht een verhuurdersvergunning aan te vragen; ook voor bestaande contracten. Wie huurders uitbuit, niet zorgt voor fatsoenlijke woonomstandigheden of discrimineert bij het toelaten van huurders, verliest de verhuurdersvergunning. De gemeente gaat actief op zoek naar verhuurders die meer huur vragen dan mag volgens het puntenstelsel. We richten een onafhankelijke huurdersorganisatie op naar voorbeeld van WOON! in Amsterdam. Deze organisatie helpt huurders als ze te hoge huren hebben of problemen met hun contract, ondersteunt bewonersgroepen bij overleg met de eigenaar over plannen met de wijk, en helpt bewonersgroepen met het afsplitsen van hun corporatie en het oprichten van wooncoöperaties.

Woningen zijn geen handelswaar. We stellen daarom het opnemen van een antispeculatiebeding in het contract verplicht bij de verkoop van alle woningen in Rotterdam. De antispeculatieregels die vanaf 1 januari 2022 gelden worden in heel Rotterdam toegepast op zoveel mogelijk woningen. Samen met de zelfbewoningsplicht voor nieuwbouw die we afgelopen collegeperiode al invoerden, helpt dit om torenhoge huurprijzen te voorkomen. Ook stellen we een huurplafond en een maximale huurstijging in voor alle huurwoningen in de vrije sector. Deze koppelen we aan het puntenstelsel voor de woning, om huurders te beschermen tegen buitensporige huurverhogingen.

We maken slim gebruik van bestaande en nieuwe ruimte voor tijdelijke woningen. Dat kan de woningnood op korte termijn verlichten. Door flexibele woningen te bouwen voor minimaal 15 jaar, zorgen we snel voor extra woonruimte van hoge kwaliteit voor bijvoorbeeld studenten en jongeren. We stimuleren ook het omvormen van bedrijfs- en kantoorpanden tot woningen. We maken afspraken met de eigenaren van leegstaand vastgoed over de mogelijke functiewijziging van panden. Als zij niet meewerken worden ze beboet.

We verstevigen publieke zeggenschap over vastgoed en grond. Daarvoor houden we erfpacht in stand en breiden die waar mogelijk weer zo veel mogelijk uit. Woningcorporaties en de gemeente verkopen woningen alleen in de vorm van maatschappelijk gebonden vastgoed, waarbij de koper de woning later weer terug verkoopt aan de vorige eigenaar. Zo voorkomen we dat hele straten in de handen van investeerders vallen. Waar mogelijk overtuigen we huizenbezitters om in hun verkoopcontract een kettingbeding toe te voegen dat een zelfbewoningsplicht vaststelt. We onderzoeken of het uitkopen van grote investeerders net als in Berlijn ook in Rotterdam mogelijk is.

We maken geen gebruik meer van antikraakcontracten. In plaats daarvan gebruiken gemeente en woningcorporaties bij leegstand alleen nog contracten in eigen beheer op basis van de leegstandswet. Het gebruik hiervan beperken we tot sloop- en renovatietrajecten. Ook krijgen huurders met een tijdelijk contract recht op herhuisvesting en verhuiskostenvergoeding. Van particuliere eigenaren wordt dezelfde inspanning verwacht. We gedogen kraken: we ontruimen niet in geval van leegstand. De leegstandswet wordt door een speciaal gemeentelijk team actief en streng gehandhaafd.

Kamerverhuur moet makkelijker worden. We verleiden Rotterdammers die groot wonen om een kamer te verhuren aan een stadsgenoot die snel een woonplek nodig heeft. Door het niet toepassen van de kostendelersnorm voor studenten en het inschrijven van medebewoners simpeler te maken. Vakantieverhuur via bijvoorbeeld Airbnb ontmoedigen we juist door een maximum van 30 dagen vakantieverhuur per jaar toe te staan.

Meer betaalbare woningen voor studenten. In 2019 was er in Rotterdam een tekort van 9.000 studentenkamers. We streven ernaar eenzelfde aantal kamers toe te voegen door flink in te zetten op het realiseren van studentenhuisvesting. Om nieuwe studentenhuisvesting betaalbaar te houden streven we naar nieuwbouw door corporaties. De gemeente speelt een leidende rol in de verbinding tussen studenten en andere bewoners in de stad.

Huisvesting voor internationale studenten. In Rotterdam studeren steeds meer internationale en Caribisch Nederlandse studenten. Het is voor hen vaak lastig om een goede en betaalbare kamer of woning te vinden. Daarom moeten onderwijsinstellingen die deze studenten aannemen, ook zorgen voor huisvesting voor deze studenten. De gemeente ondersteunt hen waar nodig, bijvoorbeeld met goede voorlichting over hun rechten als huurders.

Meer passende woningen voor ouderen. Rotterdammers moeten oud kunnen worden in hun eigen wijk. Veel ouderen willen kleiner gaan wonen als dat in hun eigen wijk kan. Daarvoor zijn vernieuwende en passende levensloopbestendige woningen nodig, met kleinschalige zorgvoorzieningen dichtbij. Ook zorgen we voor hulp en bemiddeling bij het zoeken van een passendere woning in de buurt.

We bevorderen duurzame collectieve vormen van samenwonen. We stimuleren collectieve woonvormen als woongroepen en woningen met gedeelde voorzieningen. Ook stimuleren we nadrukkelijk multigenerationele woonvormen. We willen dat in 2030 10% van alle nieuwe woningen binnen coöperatieve en gemeenschappelijke woonvormen wordt gebouwd.

2.2 IEDER MENS EEN DAK BOVEN HET HOOFD

Iedereen kan dakloos worden. Als je zonder werk of inkomen zit en in de schulden raakt en de huur niet meer kunt betalen, kan je je huis kwijtraken. Maar ook mensen met een inkomen en zonder schulden kunnen dakloos worden, bijvoorbeeld na een scheiding of door een bijstandskorting: de kostendelersnorm brengt veel mensen in problemen.

Het is onze menselijke en maatschappelijke plicht om daklоosheid te voorkomen. En om Rotterdammers die dak- of thuisloos zijn of dreigen te worden een vooruitzicht te bieden en te helpen bij een sociaal en economisch herstel. Als mensen onderdak en een financiële basis hebben, zijn ze beter in staat orde op zaken te stellen en te kijken naar de toekomst. We zetten ons in om voor iedereen, ongeacht achtergrond of oorzaak van daklоosheid, een laagdrempelige opvang te bieden. Een veilige omgeving met eenpersoonskamers, goede voeding, goed sanitair en goede begeleiding.

DIT GAAN WE DOEN

We voorkomen huisuitzettingen waar het kan. We leggen tijdelijke contracten in de private sector aan banden. We zorgen dat particuliere verhuurders aanhaken bij het Meldpunt Preventie Huisuitzettingen.

Geen beperkende voorwaarden voor opvang. We zorgen dat ook mensen die geen problemen hebben met een verslaving of hun geestelijke gezondheid tóch in de opvang terecht kunnen. Ook mensen die niet eerder in Rotterdam hebben gewoond moeten gebruik kunnen maken van de opvang in Rotterdam. Ook gaat de winteropvang 24 uur per dag open, zodat niemand overdag in de kou op straat staat. Daarnaast onderzoekt de gemeente de mogelijkheden om mensen en hun dieren samen op te vangen.

We waarborgen de veiligheid in de opvang. Als het nodig is realiseren we aparte opvanglocaties en opvangtrajecten voor verschillende groepen, bijvoorbeeld vrouwen. We bieden mensen zoveel mogelijk privacy, dat geeft rust. Zoals voldoende veilige opvangplekken waar dak- en thuisloze LHBTQIA+-jongeren zich veilig en welkom voelen, met een passend begeleidingstraject. We investeren in LHBTQIA+-sensitiviteit bij opvangorganisaties en hulpverleners, zowel binnen als buiten de maatschappelijke opvang.

Een woning staat voorop. We sluiten ons aan bij de Europese doelstellingen van geen daklоosheid meer in 2030 en nemen een voortrekkersrol. We helpen mensen eerst aan een woning en begeleiding. ‘Housing First’ wordt het uitgangspunt in dit beleid, volgend op de pilot van de afgelopen jaren.

Voor mensen waarvoor dit niet goed werkt kijken we naar andere mogelijkheden, bijvoorbeeld eenpersoonskamers binnen gezamenlijke woonprojecten. Verder krijgen alle daklozen toegang tot openbare dienstverlening. Begeleiding richt zich op inkomen en dagbesteding, maar waar nodig ook op hulp bij psychische problemen.

We maken het regelen van een postadres makkelijker. Dat is belangrijk voor iedereen zonder woonadres, bijvoorbeeld voor het aanvragen van een uitkering of het afsluiten van een zorgverzekering.

Opvang voor arbeidsmigranten. Mensen raken dakloos doordat hun werkgever ze op straat zet. We dringen er bij het rijk op aan om werken en wonen voor arbeidsmigranten te ontkoppelen. Ook stimuleren we dat arbeidsmigranten zich inschrijven in Rotterdam. EU-arbeidsmigranten die hier willen blijven, laten we gebruik maken van inburgeringstrajecten.

We richten een gemeentelijk wijkteam voor bankslapers op. Zij logeren namelijk door gebrek aan onderdak steeds bij andere mensen, in verschillende gebieden. Daardoor kunnen ze niet altijd bij een wijkteam terecht. In het gemeentelijke team bundelen we bovendien onze kennis, zodat we bankslapers beter kunnen helpen.

2.3 VEERKRACHTIGE WIJKEN

Onze stad groeit en bloeit. Rotterdam kent heel verschillende wijken, met een eigen karakter, waar de bewoners vaak aan gehecht zijn. GroenLinks bouwt daarom aan duurzame en veerkrachtige wijken. Wijken die prettig, veilig en goed bereikbaar zijn. Met voldoende groen, speelruimte en voorzieningen.

Wonen mag niemand uitsluiten en uitbuiten. Discriminatie bij het toewijzen van woningen is onacceptabel. Iedereen moet in elke wijk of buurt veilig en prettig kunnen wonen. Wonen mag geen bron zijn van ongelijkheid en afzondering zijn, maar moet juist bijdragen aan ontmoeting, begrip voor de ander en een meer rechtvaardige, solidaire samenleving.

We investeren kortom niet alleen in stenen, maar vooral in mensen, bewoners en gemeenschappen. We geven bewoners meer invloed bij plannen voor hun straat, buurt of wijk. We gaan uit van de kennis en kunde van de bewoners. We zorgen dat ook de plannen binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) gericht zijn op het verbeteren van de woon- en leefomgeving voor en door de huidige bewoners. Goed woonbeleid draait om verbondenheid met, goede informatievoorziening aan en participatie van mensen.

DIT GAAN WE DOEN

We werken aan mooiere, gevarieerde wijken. We zorgen dat corporaties kunnen bouwen in buurten waar marktpartijen domineren en nauwelijks sociale huur is. Daarvoor maken we het ook mogelijk voor corporaties en marktpartijen om grondposities en bouwlocaties te ruilen.

We stoppen met de Rotterdamwet. Afgelopen coalitieperiode zorgde GroenLinks er al voor dat de toets op inkomen bij de toewijzing van woningen in Rotterdam is komen te vervallen. De komende periode schrappen we de voorrang op basis van sociaaleconomische kenmerken en de selectie op basis van overlastgevend of crimineel gedrag. En daarmee passen we de Rotterdamwet niet meer toe. Ook gaan we in gesprek met de andere gemeenten verbonden aan Woonnet Rijnmond om ook daar de Rotterdamwet af te schaffen.

We stellen een Rotterdams sociaal convenant voor verhuurders op. Met corporaties en particuliere verhuurders maken we afspraken over de manier waarop bewoners worden betrokken bij plannen met hun straat, woning, of wijk, en hun rechten en plichten daarbij. Woningen worden alleen gesloopt in samenspraak met bewoners. Bewoners krijgen een terugkeergarantie en mogen mee praten en mee besluiten vanaf de vroegste momenten van planvorming. Niet pas als al vaststaat wat de plannen zijn.

Woningverbetering komt altijd ten goede aan huidige bewoners. We zetten hiervoor bijvoorbeeld in het NPRZ in op de renovatie en het eventueel samenvoegen van kleine woningen, zodat bewoners kunnen doorgroeien in hun eigen wijk. Alleen in uiterste noodzaak kopen we panden voor sloop en nieuwbouw. In dat geval kiezen we voor het terugbouwen van een groter aantal woningen dan er verdwijnen. Daarbij betrekken we bewoners altijd vroegtijdig. Een aanpak zoals bij de Tweebosbuurt moet te allen tijde voorkomen worden.

Krachtige woningbouwcorporaties met een brede rol in de wijk. Corporaties krijgen een belangrijke rol in een integrale wijkspecifieke aanpak, passend bij hun kerntaken. De gemeente ondersteunt hen daarbij. De gemeente stelt projectleiders aan in de wijken om samen met corporaties en particulieren de grote opgaven van verduurzaming en vergroting van de leefbaarheid aan te pakken. Door het oprichten van meer lokale corporatiekantoren kunnen inspraak, onderhoud en klachten worden besproken met medewerkers die hun wijk kennen. Ook is het op deze manier makkelijker bewoners bij hun corporatie te betrekken. De gemeente streeft samen met andere grote steden naar meer geld voor corporaties door afschaffing van de verhuurdersheffing.

Voldoende woningen voor sociale stijgers en middengroepen. Om leraren, verpleegkundigen, politieagenten en vergelijkbare beroepsgroepen goed te huisvesten, realiseren we op geschikte locaties woningen in de middenhuur (€750-€1.000) en middeldure koop.

We zorgen voor basisvoorzieningen in nieuwe en bestaande wijken. We bouwen niet alleen extra woningen, we voegen in de wijken ook voorzieningen toe zoals een huisartsenpraktijk, buurtwinkels en stadsgroen. Binnen het NPRZ leggen we op het gebied van wonen de focus op het verbeteren van de infrastructuur, het toevoegen van ecologisch groen dat biodiversiteit bevordert, het creëren van sport- en speelplaatsen, en op het verduurzamen en verbeteren van bestaande panden.

Cultuurhistorisch waardevol erfgoed koesteren en creëren. We zijn zuinig op ons Rotterdamse cultureel erfgoed en maken het zo breed mogelijk toegankelijk. Niet alleen gebouwen met monumentale status worden beschermd. Bij alle bouw- en sloopwerkzaamheden is er aandacht voor het waarborgen van de cultureel historische waarde van gebouwen. Er wordt alleen nieuwbouw toegevoegd die ook in de toekomst duurzaam, functioneel en van hoogstaande architectuur is. De gemeente neemt hierin een voorbeeldrol. De gemeente geeft zoveel mogelijk ruimte aan particuliere initiatieven die zijn gericht op de instandhouding en herbestemming van historisch erfgoed voor maatschappelijke en culturele activiteiten, ook door te bevorderen dat verstandig wordt omgegaan met regelgeving.

We zijn zuinig op maatschappelijk vastgoed. De gemeente bezit veel vastgoed dat ruimte biedt aan belangrijke maatschappelijke activiteiten, zoals scholen, buurthuizen en zorgvoorzieningen. We zijn zuinig op deze mensen en organisaties en hun plek in de stad. De gemeente verkoopt dit soort vastgoed dan ook niet zonder samenspraak met deze gebruikers. Als vastgoed toch verkocht wordt, kijken we altijd eerst of de gebruiker van het gebouw het zelf kan of wil kopen. En of er andere groepen in de wijk zijn die het gebouw tegen een gereduceerde prijs zouden willen overnemen.

2.4 DUURZAAM WONEN MET VOORZIENINGEN DICHTBIJ

Een aangename stad om te wonen en te werken is een groene stad, met groen op loopafstand van je huis en grotere parken en natuurgebieden dichtbij. Daarom moeten extra woningen op een slimme manier worden toegevoegd, zodat er in plannen ook ruimte is voor waterberging, groen en biodiversiteit. Bouwen dus op plekken waar nu geen groen is, dichtbij goed openbaar vervoer en voorzieningen zoals ontmoetingsplekken en zorgcentra. Het toevoegen van nieuwe woningen kan daarmee ook een impuls geven aan bestaande stadswijken, door de openbare ruimte te verbeteren en het openbaar vervoer uit te breiden.

Wonen speelt een belangrijke rol in de transitie naar een duurzame samenleving. Dat betekent dat het oplossen van het woningtekort niet mag leiden tot een hogere CO2 uitstoot en dat het gebeurt met zorg voor onze schaarse stadsnatuur.

Daarom wil GroenLinks een stad waarin we slim en toekomstgericht bouwen en verbouwen: energieneutraal, circulair en klimaatadaptief. Zo zorgen we voor een natuurlijkere leefomgeving en een gezonder woon- en werkklimaat in Rotterdam.

DIT GAAN WE DOEN

We renoveren woningen in plaats van ze te slopen. Niet alleen voor de sociale duurzaamheid van de stad maar ook in ecologische zin is renoveren vaak beter dan sloop, zelfs als dit duurder is. Daarom geven we bijna altijd de voorkeur aan renovatie boven sloop, en kan sloop alleen gebeuren in overleg met de bewoners en de buurt. Bij sloop sturen we op lokaal hergebruik van de materialen. Renovatie gebeurt zoveel mogelijk op een natuurinclusieve manier.

We bouwen nieuwe woningen in de bestaande stad. We maken bij nieuwbouw gebruik van bestaande infrastructuur en openbaar vervoer. Bouwen gaat zo niet ten koste van het schaarse groen in de omgeving van Rotterdam. Bij nieuwbouw stellen we natuurinclusief bouwen verplicht. Ook zet GroenLinks zich in voor de ontwikkeling van de havengebieden in of nabij Rotterdam, waar door de verplaatsing van de containeroverslag naar de Maasvlakte ruimte beschikbaar is. Deze gebieden worden ontwikkeld voor woningbouw en het huisvesten van milieuvriendelijke bedrijven.

We openen de binnentuinen en pleinen van de stad voor de wijk. Rotterdam heeft prachtige binnenplaatsen in nieuwe en bestaande woningblokken. Deze tuinen worden in samenspraak met de bewoners van de wijk en het blok geopend. Hiermee voegen we op een snelle manier meer openbaar groen toe aan de stad en zorgen we ervoor dat iedereen toegang heeft tot stille en rustige oases. In nieuwbouwprojecten geven we bij de keuze van het ontwerp de voorkeur aan publieke binnenplaatsen met ruimte voor groen, ontmoeting en activiteiten.

Een groene wijk op de plek van Rotterdam The Hague Airport. Het sluiten van het vliegveld biedt ruimte voor 10.000 woningen, gecombineerd met innovatieve bedrijven, winkels, horeca, zorgvoorzieningen, een metrohalte en een groot stadspark. Het verdwijnen van de herrie van laag overkomende vliegtuigen zorgt er ook voor dat in Schiedam en Lansingerland duizenden woningen extra kunnen worden gebouwd.

We gebruiken restwarmte uit de haven voor gasvrije woningen. De Rotterdamse haven heeft enorme hoeveelheden warmte over, ook als de haven de komende jaren volledig wordt verduurzaamd. Rotterdamse wijken maken we daarmee met stadsverwarming efficiënt en duurzaam aardgasvrij. Samen met woningbouwcorporaties en andere verhuurders maken we wijk voor wijk met bewoners afspraken over hoe en wanneer de wijk aardgasvrij gemaakt wordt. Op zo'n manier dat dit voor elke Rotterdammer betaalbaar is. Voor bewoners betekent dit dat de gezamenlijke kosten voor huur en energie niet omhoog gaan.

Rotterdam krijgt hét Nederlandse centrum voor duurzame bouw. Duurzame bouwbedrijven krijgen alle ruimte om zich hier te vestigen. Rotterdam zet in op kenniscentra en mbo-opleidingen in de stad die zich richten op duurzame bouw in plaats van traditionele bouw. De stad krijgt een hele keten aan duurzame bouwers: van plannenmakers tot uitvoerders.

We zetten maximaal in op minder CO2 en meer hergebruik. We verplichten de registratie van gebouwen in het kadaster voor bij de bouw gebruikte materialen (Madaster). En we laten de Milieu Prestatie Gebouwen zwaarder wegen bij de beoordeling van nieuwbouwprojecten. We verplichten certificering voor een integrale beoordeling op duurzaamheid (BREEAM). Ook bij de grond-, weg- en waterbouw sturen we op duurzaam gebruik van materialen. In gesprek met het Rijk zetten we in op een landelijke CO2-taks, bijvoorbeeld op cement en beton. Het gebruik van duurzame bouwmaterialen zoals hout maken we juist financieel aantrekkelijk.

Voorkeur voor bedrijven en organisaties met coöperatieve organisatiestructuren
Energie- en wooncoöperaties krijgen steun in de vorm van geld en expertise, en de gemeente stelt actief kavels, daken en gebouwen ter beschikking aan deze groepen. Wooncoöperaties bieden bewoners woningen zonder winstoogmerk die langjarig betaalbaar blijven. Daarvoor komen de komende 4 jaar 12 kavels of gebouwen beschikbaar die voor een gereduceerde prijs verkocht worden. Voor het voorbereidingsproces en de oprichting van energiecoöperatieven en wooncoöperaties stelt de gemeente kennis en geld uit een revolverend fonds beschikbaar; uitgeleend geld komt op die manier later opnieuw weer beschikbaar bij de gemeente voor nieuwe investeringen.

HOOFDSTUK 3

INCLUSIEVE EN BRUISENDE STAD

3. INCLUSIEVE EN BRUISENDE STAD

Rotterdam is de thuishaven voor meer dan 170 verschillende nationaliteiten. Wij maken deze stad samen. Rotterdam moet toegankelijk zijn voor iedereen, in elke zin van het woord. We creëren een cultuur waarbij we hulp bieden aan alle Rotterdammers die het nodig hebben en waarbij alle Rotterdammers de ruimte krijgen om zichzelf te zijn, zich te ontwikkelen en zich te uiten. We creëren daarmee een inclusieve en bruisende stad. Rotterdam is een stad van ons allemaal wanneer Rotterdam spreekt namens ons allemaal.

Helaas zijn we daar nog niet. Veel Rotterdammers hebben te maken met racisme, discriminatie, achterstelling, stigmatisering en uitsluiting. We moeten gelijkwaardigheid daarom bevechten en verdedigen. Iedere Rotterdammer moet zichzelf kunnen laten zien en zich kunnen ontplooien tot het individu dat iemand zelf wil zijn. Gelijkwaardig als ieder ander, solidair met ieder ander. Samen zijn we Rotterdam en bouwen we verder aan onze stad.

3.1 EEN GELIJKWAARDIGE STAD: NEE TEGEN DISCRIMINATIE EN RACISME

GroenLinks wil dat iedereen zich veilig en thuis voelt in Rotterdam. Wij zien onze stad als thuishaven voor ieder mens op deze wereld en reiken de hand toe naar iedereen die hier aan mee wil bouwen.

In onze stad horen negatieve sentimenten en agressie tegenover Rotterdammers die als ‘anders’ worden bestempeld vanwege hun huidskleur, afkomst, geaardheid of geloof niet thuis. Discriminatie, (institutioneel) racisme, ongelijke behandeling en uitsluiting raken een diverse stad als Rotterdam in het hart, en dat accepteren wij niet. Een echt thuis creëren we vanuit solidariteit. GroenLinks staat pal voor gelijkwaardigheid en maakt zich hard voor een inclusieve stad. Rotterdam moet een stad zijn waar iedereen welkom is en dezelfde rechten en kansen heeft. Een Rotterdam waar we respect hebben voor elkaar. Een Rotterdam met de vrijheid om jezelf onvoorwaardelijk te kunnen en mogen zijn, ongeacht wie je bent, hoe oud je bent, waar je vandaan komt, wat je huidskleur is, waar je in gelooft, van wie je houdt of welke beperking je hebt.

Vrijheid wordt pas werkelijkheid wanneer deze voor iedereen geldt en iedereen hier daadwerkelijk van geniet. Vrijheid ís gelijkwaardigheid. Daarom staat GroenLinks voor antiracisme en antidiscriminatie. Wij geven de aanpak hiervan prioriteit, toewijding en blijvende aandacht. Bij alle wethouders én bij een wethouder met deze thema’s specifiek in portefeuille.

DIT GAAN WE DOEN

We maken beleid inclusief. We toetsen of het huidige gemeentebeleid ongewenste effecten heeft als gevolg van stereotyperingen op het gebied van bijvoorbeeld gender, herkomst of beperking. Als blijkt dat beleid groepen achterstelt pakken we dit direct aan. Ook letten we op transparantie, inclusie, toegankelijkheid en etnische profilering bij nieuw beleid. Bewoners worden daar zoveel mogelijk bij betrokken.

We breiden het aantal stadsmariniers racisme en discriminatie uit. Zij krijgen de taak om medewerkers van de gemeente op discriminerend gedrag en discriminerende systemen te wijzen en hen te doordringen van de noodzaak racisme en discriminatie te bestrijden. Er wordt (net als in andere Nederlandse steden) gekozen voor een neutralere, niet-militaire naam voor de rol van stadsmarinier, bijvoorbeeld ‘veiligheidsregisseur’. Alle ambtenaren krijgen training in het herkennen en bestrijden van blinde vlekken op het gebied van (on)bewust racisme en discriminatie. Zowel voor communicatie met bewoners als bij het werven en selecteren van personeel. De gemeente streeft naar een organisatie die representatief is voor de stad.

De politie krijgt meer capaciteit voor de aanpak van racisme, discriminatie en gendergerelateerd geweld, zowel in de echte wereld als online. We zorgen voor een meldpunt van deze misdragingen. Personen of bedrijven die ermee te maken krijgen, krijgen goede en snelle hulp. In onze stad, op internet en op sociale media moet iedereen zich veilig kunnen voelen. We hebben daarbij aandacht voor de verschillende gronden waarop discriminatie plaatsvindt. Intersectionaliteit (kruispuntdenken) staat centraal in onze aanpak.

Bindende mensenrechtentoets bij het gebruik van technologische toepassingen. Als we risicoanalysesystemen of kunstmatige intelligentie gebruiken doen we een uitgebreide toetsing vooraf, om te voorkomen dat algoritmische systemen discriminatie in de hand werken.

We stimuleren eerlijke werving en selectie van werknemers. Bij aanbestedingen en het verstrekken van subsidies wordt antiracisme en -discriminatie als criterium gesteld. We bieden ondersteuning aan ondernemers op het gebied van inclusieve werving en selectie, bijvoorbeeld via ‘open hiring’ of anoniem solliciteren. Uitzendbureaus zonder antiracistisch en antidiscriminatiebeleid krijgen geen opdrachten van de gemeente.

We pakken stagediscriminatie aan. We ondersteunen werkgevers bij objectieve werving en selectie, bijvoorbeeld door samenwerking met het antidiscriminatiebureau en door lespakketten over bewustwording. Ook onderwijsprofessionals krijgen trainingen over stagediscriminatie zodat zij het kunnen signaleren, studenten hierin kunnen begeleiden en het gesprek aan kunnen gaan met stagebedrijven. We onderzoeken waar stagediscriminatie toch plaatsvindt en spreken werkgevers waar nodig aan op hun gedrag. We onderzoeken de mogelijkheid om de erkenning van leerbedrijven die herhaaldelijk in de fout gaan in te trekken.

Discriminatie op basis van religie zoals moslimhaat en antisemitisme herkennen we, benoemen we en bestrijden we. Daarnaast zetten we in op voorlichting en preventie zodat we de kern van het probleem oplossen. We gaan religieuze gebouwen beter beveiligen wanneer gewenst en de toename aan bedreigingen terugdringen. We schorten de handhaving van het gedeeltelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding op.

We vergroten de aandacht voor racisme tegen verschillende etnische groepen. Meerdere groepen hebben te maken met specifiek tegen hen gericht racisme, zoals de Aziatische en de Koerdische gemeenschappen in onze stad. We zorgen voor een bewustwordingsprogramma en trainingen in het onderwijs, bij gemeente en bedrijven gericht op de Aziatische diaspora in Nederland. En we zorgen voor een betere beveiliging van Koerdische culturele instellingen.

Sinterklaasfeest voor iedereen. We zorgen dat sinterklaasfeesten in onze stad inclusief worden gevierd. Subsidies, inclusief die aan bewonersinitiatieven, worden alleen toegekend aan Zwarte Piet-loze vieringen.

Goede start voor nieuwkomers. Vluchtelingen en ongedocumenteerden krijgen naast voldoende budget ook goede begeleiding bij inburgering en taallessen. We maken een einde aan de vermarkting van de inburgering: goede inburgering is een taak voor de overheid.

Rotterdam maakt excuses voor haar rol in het slavernijverleden. De Rotterdamse koloniale standbeelden die op straat staan schenken we aan musea. We vervangen koloniale straatnamen of lichten de context toe, afhankelijk van de naam waar het om gaat.

Keti Koti wordt een herdenking en feestdag in Rotterdam. De gemeente zorgt voor bewustwording en biedt een projectsubsidie aan waarmee scholen lessen ontwikkelen over het koloniale en slavernijverleden van onze stad. We sporen de landelijke overheid aan Keti Koti over te nemen als landelijke feestdag.

We maken het wijzigen van een slavernij-achternaam makkelijker. In navolging van Utrecht zorgen we dat de procedure eenvoudiger en gratis wordt voor Rotterdammers die hun achternaam willen wijzigen als die een link met het slavernijverleden heeft.

We vergroten de acceptatie en gelijkwaardigheid van LHBTQIA+'ers. We halen meer LHBTQIA+ evenementen naar de stad en gaan meer samenwerken met en ondersteuning bieden aan de al bestaande queer-bewegingen binnen Rotterdam. De gemeente gaat het gesprek aan met verenigingen in de professionele en amateursport over hoe zij LHBTQIA+-acceptatie bevorderen en discriminerende en racistische uitingen tegengaan. Ook is de gemeente een aanjager voor een inclusieve sportcultuur door het delen van kennis hierover te stimuleren en een subsidie voor diversiteitstrainingen aan te bieden. Voor scholen komt er een projectsubsidie waarmee zij samen met expertorganisaties LHBTQIA+-voorlichting ontwikkelen om de wederzijdse acceptatie onder leerlingen te vergroten.

We ondersteunen initiatieven die zich richten op empowerment en emancipatie. We faciliteren door middelen en ruimte beschikbaar te maken. We initiëren en faciliteren het oprichten van sociale netwerken op wijkniveau.

3.2 TOEGANKELIJKE STAD

Een op de vijf Rotterdammers heeft een fysieke beperking. Zij kunnen niet goed horen, zien of hebben een andere lichamelijke beperking. Voor hen is de stad nog niet altijd toegankelijk. Ook voor mensen die moeite hebben met lezen, schrijven of de computer is het moeilijk om goed mee te doen in Rotterdam. GroenLinks wil dat er concrete afspraken met duidelijke deadlines worden gemaakt om Rotterdam toegankelijk te maken voor iedereen. GroenLinks wil van Rotterdam de meest toegankelijke stad van Europa maken, zowel fysiek als qua communicatie, zodat niemand achterblijft.

DIT GAAN WE DOEN

We stellen een toegankelijkheidsambassadeur aan. Deze ambassadeur gaat op pad om naar ervaringen van mensen met een beperking te luisteren, en verzamelt ideeën voor het toegankelijker maken van de stad. Ook zorgt de ambassadeur dat de gemeente altijd nadenkt over toegankelijkheid en ervaringsdeskundigen betrekt bij nieuwe plannen van de gemeente.

Stimuleren van aanpasbaar bouwen. We zorgen voor meer flexibel in te delen woningen, die gemakkelijker voor meer mensen toegankelijk kunnen worden gemaakt. Ook de financiering voor aanpassing van een bestaande woning wordt aantrekkelijker gemaakt. Zo kunnen woningen makkelijker op maat worden gemaakt voor de behoefte van de bewoner, bijvoorbeeld in het geval van een beperking of chronische ziekte. De gemeente zorgt voor het testen van de toegankelijkheid van gebouwen en zorgt dat haar eigen gebouwen volledig toegankelijk worden gemaakt.

We maken de openbare ruimte toegankelijk. Stoepen maken we op alle plekken in Rotterdam breed genoeg voor rolstoelgebruikers, mensen met een blindegeleidestok of een hulphond. Waar het nodig is verwijderen we drempels en brengen we geleidelijnen aan. Stoepen worden vrijgehouden door bijvoorbeeld terrassen naar parkeerplekken te verplaatsen, en door deelscooters op toegewezen plekken te parkeren. Alle plannen voor de openbare ruimte worden getoetst op toegankelijkheid en waar nodig aangepast. MeldR (voorheen de BuitenBeterApp) en 14010 krijgen een aparte categorie voor ‘toegankelijkheid’.

Alle openbaar-vervoerhaltes worden aangepast aan de behoeften van mensen met een beperking. Voor mensen die niet goed kunnen zien, wordt omgeroepen welke bus, metro of tram in aantocht is. OV-chipkaartoplaadpunten krijgen spraakondersteuning. Liften worden bij defecten binnen een dag gerepareerd.

De gemeente subsidieert het toegankelijk maken van organisaties, evenementen en locaties. Er komt een projectsubsidie om personeel te trainen. Ook komt er een substantiële subsidie om de fysieke toegankelijkheid van evenementen en locaties te bevorderen. De subsidies zijn laagdrempelig aan te vragen en worden bekendgemaakt met een campagne onder de doelgroepen. Bij het verstrekken van vergunningen nemen we, met een toetsing aan het VN-verdrag Handicap, de eis voor goede toegankelijkheid op.

We maken toegankelijke locaties zichtbaar met een app. Zo zien mensen met een beperking welke locaties ze makkelijk kunnen bezoeken. De gemeente verbindt ervaringsdeskundigen en beschikbare kennis met organisaties om ze te helpen.

Vindbare en begrijpelijke communicatie van de gemeente. We maken informatie voor bewoners op één centrale plek vindbaar en altijd online en offline beschikbaar. We hanteren tekst in brieven, op websites en in apps op taalniveau B1, waarmee we doorgaan op de goede weg die Rotterdam de afgelopen jaren is ingeslagen. En we maken voor mensen met kleurenblindheid of zichtbeperking onder andere gebruik van simpele bediening, een voorleesfunctie, grote letters, contrast en speciale kleuren.

3.3 ZEGGENSCHAP EN MEDE-EIGENAARSCHAP VOOR ROTTERDAMMERS

Bewoners van Rotterdam zijn graag betrokken bij hun wijk en omgeving. Er zijn voldoende initiatieven waaruit deze betrokkenheid blijkt, zowel binnen als buiten de gebaande paden. GroenLinks zet deze betrokkenheid centraal. Rotterdammers verdienen het vertrouwen om hun betrokkenheid en invloed om te kunnen zetten in daden voor hun wijk en stad. We zijn van mening dat je je altijd uit mag spreken en daarmee invloed moet kunnen hebben op je omgeving, en op besluiten die invloed hebben op je leven.

Door de situatie van Rotterdammers goed mee te wegen, komen we tot beslissingen die aansluiten bij hun behoeften en die kunnen rekenen op steun in de stad. Wij willen zo veel mogelijk keuzes zo dicht mogelijk bij de bewoners, ondernemers en organisaties van onze stad leggen. GroenLinks streeft naar een stad waar Rotterdammers meedenken, meepraten en meedoen. Wanneer buurtbewoners niet tot overeenstemming kunnen komen, worden beslissingen genomen door verkozen vertegenwoordigers zoals de wijkraad. Wanneer een beslissing meerdere wijken aangaat, bespreken we het onderwerp ook op gebiedsniveau. En alleen als het meerdere gebieden aangaat komt het bij de gemeenteraad aan bod. Zo bepalen we in Rotterdam met elkaar welke stad we willen zijn.

DIT GAAN WE DOEN

We zetten meedoen centraal in alle gemeentelijke besluiten. Bewoners, ondernemers en andere betrokkenen worden serieus genomen en vertrouwd. Om dit te bereiken geven we trainingen aan uitvoerende ambtenaren en herschrijven we hun protocollen. Gekozen wijkraden die het niet eens zijn met gemeentelijk beleid worden gehoord en erkend.

Iedereen wordt gehoord. We willen zo veel mogelijk Rotterdammers mee laten doen, juist ook degenen die normaal niet gehoord worden. We bereiken zo veel mogelijk Rotterdammers met verschillende vormen van deelname op verschillende niveaus. Denk bijvoorbeeld aan loting voor besluitvorming over een bepaald project, aan samenwerking waar alle deelnemers invloed hebben op het proces en het resultaat, en aan een stedelijke burgerraad om het over grote complexe thema's te hebben. Wijkbewoners kunnen bijdragen op hun eigen manier, bijvoorbeeld via een bepaalde klankbordgroep of bewonersorganisatie. Meerdere buurtgroepen kunnen naast elkaar bestaan en gehoord worden.

We maken duidelijk welke Rotterdammers deelnemen bij het maken van besluiten. De gemeente Rotterdam is transparant in welke bewoners, fondsen en partners overleggen met de gemeente en welke besluiten tot stand zijn gekomen. Ook voegen we aan ieder collegebesluit een paragraaf toe over hoe we de inbreng en deelname van bewoners meenemen.

De gemeente staat open voor kritiek. De gemeente organiseert haar eigen, zelfstandige tegenmacht, om te zorgen voor een gezonde democratische stad. GroenLinks herintroduceert opbouwwerkers om buurtgroepen en coöperatieven te steunen, ook in hun verzet tegen eventuele gemeenteplannen. We versterken onafhankelijke lokale journalistiek door de financiële ondersteuning ervan te vergroten.

Versterking buurthuizen, wijkhubs en andere sociale centra. In deze vrij toegankelijke ruimtes kunnen mensen meningen vormen over hun wijk, zich organiseren en samen impact hebben op hun stad. De gemeente stimuleert het oprichten van initiatieven, collectieven en wijkcoöperaties in wijken waar deze nog niet actief zijn. Welzijnsorganisaties die de huizen van de wijk beheren doen dat in samenspraak met de bewoners uit de wijk en andere gebruikers van het pand.

Ruim baan aan Rotterdammers die willen demonstreren. Het uitgangspunt is dat demonstraties altijd plaats mogen vinden. We gaan ze niet verbieden of vooraf beperken op basis van de eventuele uitkomst, zoals aanstootgevende uitingen of mogelijke onrust. We zorgen voor een heldere en korte procedure voor het ‘aanmelden’ van een demonstratie. Demonstraties krijgen een toegankelijke plek of route toegewezen.

3.4 GROEI EN VERBINDING DOOR ONDERWIJS EN TAAL

GroenLinks wil een leeromgeving realiseren die Rotterdammers verbindt en verenigt, waar inclusie voorop staat, waar kansen worden gecreëerd en waar iedere Rotterdammer, zonder uitzonderingen, een persoonlijke en professionele ontwikkeling mag doormaken. Als Rotterdammer heb je het recht je talenten te ontdekken en te ontwikkelen én om aansluiting te vinden.

Taal is daarbij de basis. Taal is onmisbaar om mee te kunnen doen, te leren, te werken en vooruit te komen. Als eerste stad in Nederland heeft Rotterdam, dankzij de inzet van GroenLinks, een wethouder Taal. Het door GroenLinks-wethouder Judith Bokhove ontwikkelde taalbeleid heeft inmiddels veel successen gehad en drukt een positieve stempel op het leven van Rotterdammers. Bijna 20.000 mensen volgden een taalcursus. Toch is het aantal mensen dat moeite heeft met lezen en schrijven in Rotterdam nog altijd hoog en onder jongeren neemt het zelfs toe. Doorpakken is dus nodig.

DIT GAAN WE DOEN

Een integrale aanpak voor taalontwikkeling. Ieder kind wordt gestimuleerd voorschoolse educatie te volgen, met taalontwikkeling als centraal element. We moedigen op alle basisscholen, middelbare scholen en mbo's de aanpak van taalachterstand aan. Met ouderconsulenten stimuleren we ouderparticipatie, waarbij ouders ook kunnen werken aan hun eigen basisvaardigheden: vanaf de voorschoolse educatie van hun kinderen tot aan het voortgezet onderwijs en in het mbo of hbo.

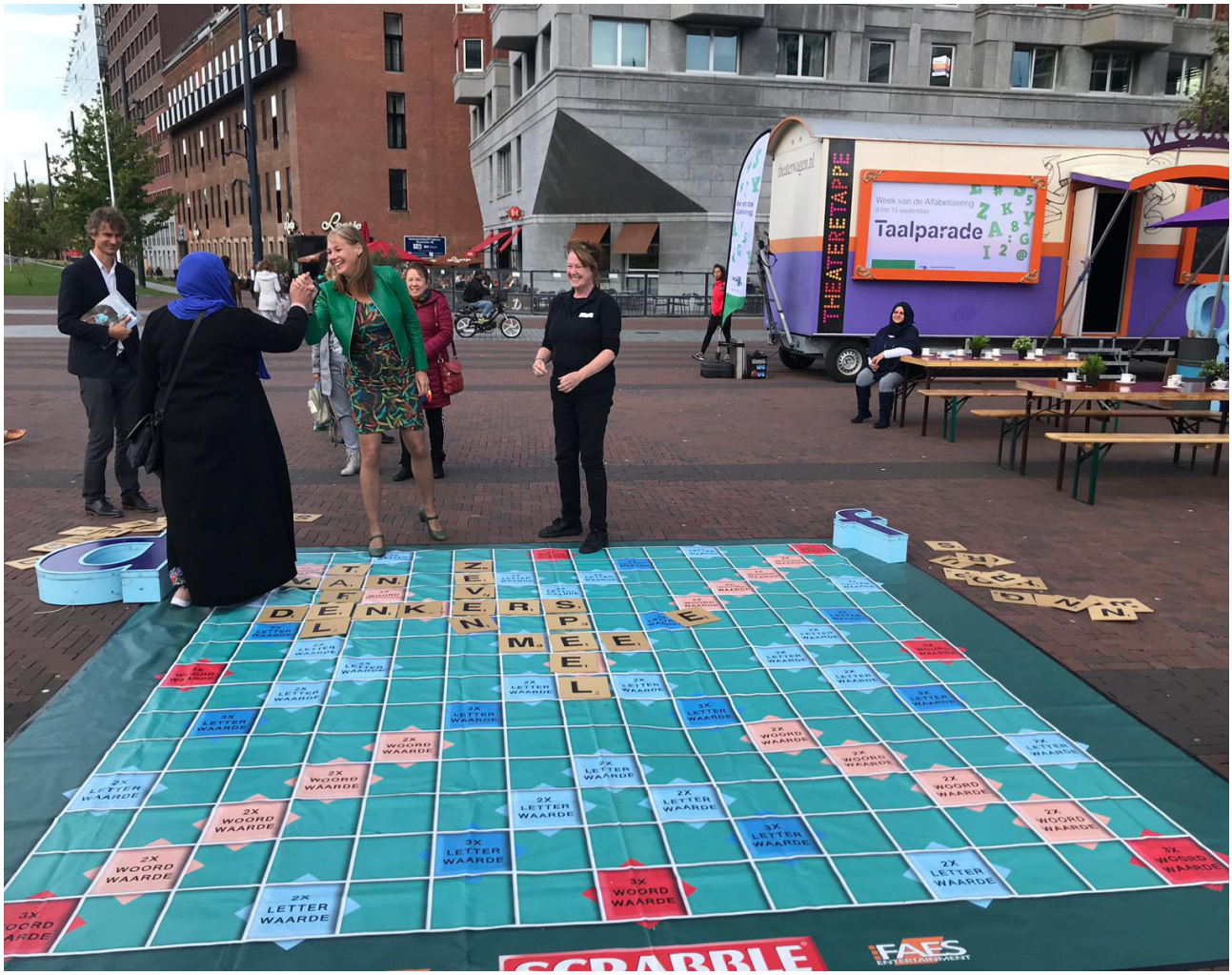
We zijn alert op laaggeletterdheid bij iedereen die hulp of ondersteuning krijgt. Samen met onderwijsinstellingen, werkgevers, taalaanbieders en welzijnsorganisaties benaderen en motiveren we mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

Voldoende en kwalitatief goede taalcursussen. Op plekken door de hele stad verdeeld, in een vertrouwde omgeving, en met vaste docenten en trajecten die zo lang mogen duren als nodig is voor de bewoner. Hierbij werken professionals en vrijwilligers nauw met elkaar samen. We zorgen dat er opvolging beschikbaar is op school, in de bibliotheek, in de wijk of op het werk, zodat mensen altijd geïntegreerde ondersteuning kunnen blijven krijgen bij problemen met taal.

Integrale aanpak van het lerarentekort. Leraren ‘vluchten’ nu vanuit Rotterdam naar buitengemeentes. We maken de stad daarom aantrekkelijker voor leraren; Rotterdam als onderwijsstad van Nederland. We subsidiëren de omscholing van zij-instromers. Nieuwe docenten krijgen voorrang bij het zoeken van een woning binnen de gemeente. Ook maken we in G4-verband afspraken met de minister om doorgroeimogelijkheden voor docenten te realiseren.

We richten het onderwijs op de brede ontwikkeling van kinderen. GroenLinks Rotterdam maakt zich hard voor een uitgebreid onderwijsaanbod op basis- en middelbare scholen. Er wordt een onderzoek ingesteld naar de mogelijkheid en wenselijkheid van verruimde lesdagen. Met een pilot onderzoeken we hoe we de lesdagen naadloos laten overgaan naar naschoolse activiteiten op scholen.

We zetten in op maatwerk voor een betere schoolloopbaan voor leerlingen. We begeleiden ouders bij de interpretatie van het schooladvies van hun kinderen en bij de weg naar toelating tot een volgende school. We maken ouders beter wegwijs in de mogelijkheden van het onderwijssysteem en bevorderen zo gelijke toelatingskansen.

We trainen scholen om schooluitval te voorkomen. We versterken de driehoek school-leerling-ouder en helpen dreigende schooluitval beter te signaleren. We kijken waar de gemeente extra zou kunnen ondersteunen om uitval tegen te gaan. Denk daarbij aan inzet van programma's van de jeugdgezondheidzorg die schooluitval voorkomen, een vaste leerplichtambtenaar per school of wijk en extra menskracht voor praktijkonderwijs, zoals de inzet van verzuimcoördinatoren en schoolmaatschappelijk deskundigen.

Hergebruik van leermiddelen voor gezinnen met een kleine beurs. We zamelen bijvoorbeeld laptops en grafische rekenmachines in om deze door te geven. We zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen aan schoolactiviteiten, ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Om dit te bereiken maakt de gemeente extra geld vrij voor de steunfondsen van basis- en middelbare scholen. We starten een pilot met het uitlenen van leermiddelen vanuit scholen.

Scholen worden een afspiegeling van Rotterdam. De gemeente spreekt met scholen een code af om aandacht te hebben voor diversiteit bij werving en selectie voor verschillende functies. Beginnende leraren en zij-instromers met verschillende achtergronden krijgen kansen en goede begeleiding.

We stimuleren dat scholen aandacht besteden aan kinder- en mensenrechten. Dat doen we door lesmateriaal aan te bieden en acties voor kinderen en jongeren te organiseren.

We passen de registratie van vermoedelijke misstanden in de thuissituatie van leerlingen op de basisschool aan. We behouden de kracht van de sociale controle van leraren die kinderen iedere dag zien, maar beperken de administratieve last. We zorgen ook dat de notitie minder stigmatiserend werkt en ouders niet onterecht achtervolgt.

Rotterdam werkt samen met onderwijsinstellingen aan goede studieplekken in de stad. De behoefte aan goede studieplekken is erg toegenomen. De rijen voor de centrale bibliotheken worden iedere week langer. De gemeente realiseert samen met alle onderwijsinstellingen goede werk- en studieplekken in de stad. Zowel doordeweeks als in het weekend, faciliteert de gemeente gratis flexplekken binnen de gemeentegebouwen voor studenten en leerlingen om te gebruiken als studieplek.

3.5 KRACHTIGE KUNST EN CULTUUR VERRIJKT ROTTERDAM

Kunst en cultuur is overal om ons heen. Van jazzlegendes tot techno muziek, van het Zomercarnaval tot het openluchtfestival in de wijk, van het Museumpark tot de nieuwe cultuurcampus, van het Schieblock tot prijswinnende journalistiek. Al deze kunstuitingen maken Rotterdam een unieke broedplaats.

GroenLinks zet zich al jaren in voor kunst en cultuur. Kunst en cultuur start dialogen, biedt kritische en nieuwe perspectieven of brengt je in vervoering. Het laat je schateren van het lachen en verbreedt je horizon. De aanpak van de coronacrisis heeft ons echter laten zien dat kunst niet altijd door iedereen serieus wordt genomen. Juist nú is het belangrijk om te investeren in kunst en cultuur, zowel door eerlijke beloningen en ondersteuning voor de makers, als door het stimuleren van divers aanbod voor jong en oud.

GroenLinks heeft de ambitie om cultuur van iedereen voor iedereen te maken. We investeren in topkunst, halen internationale topartiesten en smaakmakers naar Rotterdam, ondersteunen lokale initiatieven en verduurzamen de sector. Naast financiële ruimte komt er ook meer fysieke ruimte. Cultuureducatie wordt gestimuleerd en we maken kunst toegankelijker en eerlijker voor elke Rotterdammer. We creëren een breed, divers, toegankelijk en verspreid aanbod waar Rotterdam en de hele regio van profiteren.

DIT GAAN WE DOEN

We creëren een breed geworteld cultureel landschap. We realiseren een uitgebreid aanbod aan hoogwaardige en toegankelijke activiteiten voor een diverse bezoekersgroep. Dat doen we door wijkbewoners, ondernemers en lokale organisaties te betrekken bij de organisatie van evenementen. Dankzij verspreiding en goede infrastructuur zorgen we voor een bijdrage aan de gehele stad en aan verschillende wijken.

We verbinden culturele instellingen, wijken en scholen. Het Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam is hierin voortrekker. Structureel theater- en muziekonderwijs wordt een vast onderdeel van het onderwijs door te investeren in specifieke muziek- en kunstbudgetten voor onderwijsinstellingen. Binnenschoolse programma's verbinden we met buitenschoolse activiteiten; cultuurscouts gaan hierin een prominente rol vervullen.

Herziening van het vierjaarlijkse cultuurplancircus. We richten ons op visie in plaats van enkel op budgetverdeling. Het nieuwe cultuurplan gaat uit van flexibiliteit, vernieuwing en vertrouwen. De gemeente begeleidt instellingen in cultureel ondernemerschap.

Rotterdammers krijgen een gratis Rotterdampas in het jaar dat ze achttien worden. Op je achttiende verandert er veel, financieel gezien. Zo wordt de toegang tot kunst, cultuur en vermaak duurder en krijg je geen Rotterdampas meer voor het kindertarief. Met een gratis Rotterdampas in dit overgangsjaar stimuleren we jongeren om bezoeken te (blijven) brengen aan culturele instellingen en op andere manieren hun vrije tijd actief te besteden in Rotterdam.

Bibliotheek als modern buurtcentrum voor iedere Rotterdammer. Bibliotheken krijgen de middelen om te investeren in nieuwe media en muziek. We richten meer ruimtes in waar mensen kunnen werken en studeren, ook als het gaat om geletterdheid en digitale vaardigheden. Bibliotheken worden nog meer een plek voor ontmoeting en publiek debat; een open huis waar wijkbewoners buurtactiviteiten kunnen organiseren. We investeren in wijkposten, wijkhubs en leeszalen. De gemeente gaat de Bibliotheek Rotterdam financieel steunen bij het realiseren van bredere openingstijden, zodat vestigingen vaker ook 's avonds en in het weekend geopend zijn.

Ondersteuning voor Cultuurcampus Rotterdam op Zuid. De Cultuurcampus dragen we een warm hart toe en helpen we mogelijk te maken. De campus moet cultuurmakers, onderwijsinstellingen, bewoners en het bedrijfsleven op Zuid verenigen. Niet als centrale organisatie op afstand, maar juist verbonden met de wijk. Zo vergroten we de sociale impact van onderwijs, wetenschap, kunst en cultuur op dit deel van de stad.

We stellen een Rotterdams filmfonds in. Daarmee stimuleren we de lokale film- en media-industrie. Makers, producenten en ondernemers krijgen zo meer middelen om te investeren in mooie (nieuwe) producties. Dit biedt meerwaarde voor de filmsector én voor Rotterdammers.

Maatschappelijk vastgoed beschikbaar voor kunstenaars. We helpen culturele instellingen, wijkverenigingen en amateurkunst aan betaalbare ruimte.

Met een Stadmakersfonds verstrekken we garantstellingen om zelf een pand te kunnen kopen, waarbij we zorgen voor een goede spreiding over de stad. We brengen in kaart welk deel van het gemeentelijk cultuurbudget terecht komt bij vastgoedmanagement en deze geldstroom pakken we aan.

We stimuleren kunst in de openbare ruimte. Samen met lokale culturele instellingen, kunstenaars, ontwerpers en makers kijken we waar de openbare ruimte met kunst mooier, toegankelijker en veiliger kan. Bewoners kunnen initiatieven indienen en mogen stemmen over het ontwerp. De percentageregeling voor voldoende artistieke verfraaiing bij nieuwbouw wordt toegepast: een vast percentage van de totale bouwkosten wordt geïnvesteerd in kunst.

We omarmen en stimuleren de vernieuwing binnen jeugd- en jongerencultuur. We geven subculturen als skaters de ruimte om zich te ontwikkelen; bijvoorbeeld in herinrichtingsplannen en bij de ontwikkeling van parken, pleinen en nieuwe wijken. In buurthuizen en bibliotheken krijgen jongeren de middelen aangereikt om zich creatief te ontwikkelen. Er komen meer plekken in Rotterdam om legaal graffiti te spuiten.

We zorgen voor een divers horeca- en uitgaansaanbod. Van techno vrijhaven tot salsaclub en van jazzcafé tot karaokebar. Daardoor bruist de stad. We bieden groeiende Rotterdamse artiesten letterlijk een middelgroot poppodium.

Balans tussen ruimte voor nachtclubs en rust voor omwonenden. De gemeente geeft meer ruimte aan het nachtleven, bijvoorbeeld in het M4H-gebied, vanuit een visie op de toegevoegde waarde en ontwikkeling van nachtclubs in de stad. Ze blijft daarbij in gesprek met de uitgaanssector en omwonenden. Ze voert dit gesprek open, transparant en responsief. Nachtclubs en podia verbeteren de geluidsisolatie waar nodig. De gemeente werkt met ze samen om de veiligheid in de directe omgeving te (blijven) waarborgen.

Eerlijke beloning voor (ingehuurde) medewerkers en zzp’ers. Het onderschrijven en hanteren van de Fair Practice Code door culturele organisaties blijft een harde eis in de beoordeling van subsidieaanvragen. Organisaties moeten eerlijke beloningen zichtbaar maken in hun jaarcijfers. Rotterdam stelt hier structureel meer geld voor beschikbaar.

Code Diversiteit & Inclusie om gemeentesubsidie te ontvangen. De gemeente biedt culturele instellingen trainingen aan over dit onderwerp en verlaagt de administratieve last bij deze subsidieaanvragen. We reserveren financiële middelen waardoor creatieven met een cultureel diverse achtergrond kunnen spreken met beleidsmakers tijdens budgetteringsgesprekken. Ook begeleiden we nieuwe subsidieaanvragers en maken ze wegwijs.

We willen een veilige werkomgeving bij alle kunstinstellingen en kunstopleidingen. Kunstvakscholen en (middelgrote) culturele instellingen moeten een duidelijk en goed plan hebben om te zorgen voor een veilige werkomgeving. Ze hanteren de Gedragscode Liefdesrelaties op het Werk en zorgen altijd voor ten minste één niet-mannelijke vertrouwenspersoon. Instellingen moeten erkennen dat seksuele intimidatie, discriminatie, racisme en buitensluiting kunnen plaatsvinden en benoemen welke procedures aanwezig zijn om dit tegen te gaan.

HOOFDSTUK 4
GROENE EN GEZONDE STAD

4. GROENE EN GEZONDE STAD

GroenLinks wil blijven werken aan een toekomstbestendige stad. Samen met bewoners willen wij ervoor zorgen dat iedereen, van jong tot oud én alle toekomstige bewoners van Rotterdam nog heel lang van onze mooie stad kunnen genieten.

Dat betekent het aanleggen van meer bomen en beplanting; zowel om hittestress tegen te gaan als om het leefgebied van stadsdieren te verbeteren. Maar ook het creëren van aangename groene plekken om samen te komen of juist in terug te trekken na de drukte van de dag.

Een toekomstbestendige stad is ook een stad waar mensen weer centraal staan in plaats van auto's. Met veilige fietspaden en ruime stoepen. Een gezonde stad met schone lucht om in te ademen. Een stad die uitnodigt om te wandelen, fietsen, spelen en sporten. En waar gezondheidsverschillen worden teruggedrongen. Dat is de stad die een prettige plek wordt en blijft voor iedereen.

4.1 EEN KLIMAATBESTENDIGE STAD VOOR MENS EN DIER

In de drukte van de stad vergeten we helaas nog wel eens hoe belangrijk het is om de natuur om ons heen te hebben. De coronacrisis maakte pijnlijk duidelijk dat onze omgang met natuur en dier van levensbelang is, ook in Rotterdam. We hebben de natuur nodig om te overleven. GroenLinks wil dan ook dat de dieren en de natuur de ruimte krijgen en beschermd worden. Wij streven naar een natuurlijke balans. Hoe meer soorten, hoe meer biodiversiteit, hoe robuuster het netwerk van planten, bomen en dieren. En hoe beter zij samen met de mens bestand zijn tegen klimaatverandering.

Rotterdammers zijn zelf ook graag in de stadsnatuur en sinds de coronacrisis maken steeds meer Rotterdammers dagelijks een ommetje in het groen, liefst in de buurt. Het Kralingse bos, het Zuiderpark, het Vroesenpark, het Ruigeplaatbos en Het Park zijn populaire plekken, maar er zijn ook kleine parels zoals De Rotterdamse Munt, Stadskwekerij De Kas, de Semiramistuin, het Sidelingepark, de Schat van Schoonderloo, het Hefpark en het Van Swietenhof. Groen is essentieel voor ons allemaal; tijdens warme dagen vind je verkoeling tussen de bomen en een wandeling in het groen brengt ontspanning. Anderen gaan er graag sporten of picknicken en zo hebben onze parken en groene plekken waarde voor alle Rotterdammers. Een groene stad is daarmee een gezonde stad.

Groen is niet alleen fijn en gezond om in te verblijven; het is broodnodig om klimaatverandering, droogte en hittestress tegen te gaan. Bomen zijn niet alleen mooi, maar zorgen voor verkoeling en vangen CO2 op. We moeten daarom zuiniger zijn op de bomen in onze stad én meer bomen bij planten.

Door klimaatverandering krijgen we namelijk te maken met steeds extremer weer zoals heftige stortbuien, maar ook extreme droogte en hitte. GroenLinks zet zich daarom in voor een klimaatbestendige stad om weersextremen te lijf te gaan. Dat betekent dat groen en water centraal staan in de aanpak om een leefbare stad te creëren voor alle Rotterdammers. Ecologie en biodiversiteit worden als uitgangspunt genomen bij nieuwe plannen. Bomen en planten zorgen voor minder grote piekafvoeren bij hevige regenval, voorkomen een kostbare vergroting van de rioolcapaciteit en leveren verkoeling in hitteperiodes. Tegelijkertijd helpt de klimaatbestendige aanpak ook bij het vergroten van de biodiversiteit en het creëren van meer toegankelijke openbare groene ruimte voor alle Rotterdammers.

DIT GAAN WE DOEN

We vergroenen Rotterdamse wijken door een minimum aan groen per wijk. We hanteren hiervoor de 3-30-300-vuistregel: 3 bomen zichtbaar vanuit ieder huis, 30 procent bladerdek in de buurt en maximaal 300 meter van het dichtstbijzijnde park of een groene ruimte vandaan wonen. Zo zorgen we voor versnelling en uitbreiding van het werk van het huidige college, dat al inzette op 20 hectare extra groen. Voor iedere wijk maken we samen met bewoners en de wijkraad een plan met een minimaal aantal bomen en groen. Daarnaast ondersteunen we actief initiatieven van bewoners en sociale ondernemingen voor extra groen in de wijken.

We planten minimaal 100.000 extra bomen met natuur- en klimaatwaarde, om hittestress tegen te gaan, water beter vast te houden en de biodiversiteit te verhogen. Door klimaatverandering wordt het steeds warmer in onze stad. Vooral stenige plekken maken de stad nóg warmer en ongezonder. Daarom komt er een actieplan waarin de heetste plekken in de stad als eerste worden voorzien van extra bomen en beplanting. Daarnaast leggen we nieuwbouwprojecten altijd aan in combinatie met extra kwalitatief groen. We zorgen voor gemengde bomenlanen en doorbreken de monocultuur van teveel dezelfde bomen dichtbij elkaar. Zo krijgen ziektes en plagen zoals de essentaksterfte, kastanjebloedingsziekte en de eikenprocessierups minder kans. Bestrijden doen we zoveel mogelijk met natuurlijke methodes. We letten hierbij ook op de natuurwaarde van een boom.

We verbeteren de regels om bomen te beschermen. Er komen duidelijke voorwaarden wanneer bomen gerooid mogen worden of verplaatst kunnen worden. Voor particulieren wordt de aanvraag van een kapvergunning weer noodzakelijk.

We maken groene verbindingen door de hele stad. De bestaande belangrijke groene gebieden verbinden we met elkaar. Hiervoor maken wij gebruik van de kennis en kunde uit de wijken. Initiatieven als de Groene Connectie in West-Rotterdam en Groenweb Noord in Rotterdam Noord willen we door heel de stad gaan realiseren. Het is namelijk goed voor de biodiversiteit en de leefbaarheid in de stad. Hierbij denken we ook altijd aan de toegankelijkheid, want iedere Rotterdammer heeft recht op groen.

We leggen groen aan op onverwachte plekken, en voegen nog eens 20 hectare groen toe aan de stad. Denk aan groen tussen tramrails, tegen gebouwen en kademuren, op lantaarnpalen, op gebouwen van de gemeente en op bus- en tramhokjes. We zorgen voor meer minibossen en voedselbossen in de stad en creëren een compensatiebos voor bomen die gekapt moeten worden. Binnenterreinen worden groene oases. Dit alles doen wij natuurlijk samen met de bewoners van de stad; samen voor groen. We stimuleren het (ecologisch) beheer van openbaar groen door wijkinitiatieven via bijvoorbeeld Right to Challenge of binnen de gemeentelijke aanbesteding van het groenbeheer.

Natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen wordt de norm. Toegankelijk en duurzaam groen wordt de norm bij nieuwe bouwprojecten, onder meer door een puntensysteem voor natuurinclusief bouwen, dat wordt opgenomen in bouwvoorschriften en bestemmingsplannen. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld bij eigen (ver) bouw. Ontwikkelaars krijgen een keuzelijst aan natuurvriendelijke maatregelen. Hoe natuurvriendelijker, hoe meer punten. Elk bouwproject krijgt een minimum benodigd aantal punten en maatregelen. We zetten actief aan tot het gebruik van regentonnen, wadi's en wormenhotels bij nieuwbouw- en renovatieprojecten. De Uitvoeringsagenda Biodiversiteit wordt een belangrijke leidraad in de Rotterdamse Omgevingsvisie. Om goed in te spelen op herstel van biodiversiteit en ecologie in de stad, moeten we eerst een goed beeld hebben van de huidige ecologische netwerken: de ecologische hoofdstructuur. Daarop baseren we ons ruimtelijk beleid.

Bestaande bouw wordt waterbestendig gemaakt. Belangrijke partners hierin zijn de woningcorporaties, die eigenaar zijn van bijna 50 procent van de Rotterdamse woningvoorraad en 41 procent van de risicopanden bezitten: panden met een kans om (gedeeltelijk) onder water te lopen. De gemeente trekt samen op met corporaties bij de wateropgave en bij het robuust maken van de woningvoorraad en buitenruimte.

We stimuleren de aanleg van groene gevels en groenblauwe daken. Hierdoor wordt het koeler in de woning. We stimuleren bewoners geveltuinen aan te leggen en tegels uit de tuin te halen. Het water wordt beter vastgehouden en kan weer worden gebruikt voor planten op het balkon of in de tuin. Ook de gemeente geeft het goede voorbeeld in het wippen van tegels.

Actief stimuleren van multifunctioneel dakgebruik. Het is zonde de vele daken in Rotterdam niet nog meer in te zetten. Naast zonnepanelen kunnen daken ook ruimte bieden voor windmolens, waterberging, terrassen, speelplekken, fruitteelt en natuurlijk vergroening. We geven het goede voorbeeld met gemeentelijk vastgoed maar proberen ook particulieren en vastgoedeigenaren te overtuigen van de meerwaarde van dubbelgebruik.

Het handboek voor de openbare ruimte 'Rotterdamse Stijl' krijgt een uitbreiding met een groenparagraaf. We maken haast met het toevoegen van meer klimaatadaptieve mogelijkheden en ecologische vereisten, zoals het gebruik van inheemse soorten en de verhouding tussen groen en steen bij herinrichting. We leggen vast hoe groen op verschillende plekken eruit komt te zien en wat de minimale eisen zijn. Zo voorzien we nieuwe plekken in de openbare ruimte altijd van kwalitatief groen. Bij projecten in de openbare ruimte stellen we een natuurkansenscan verplicht: een eenvoudige, snel te maken scan van aanwezige natuurwaarden en mogelijkheden voor natuur.

We verbeteren de informatievoorziening over het lokale hitteplan. Tijdens een langere periode van hitte zijn ouderen, kinderen en zieken extra vatbaar voor oververhitting en uitdroging. We zorgen dat Rotterdammers, met name in de binnenstad, goed op de hoogte zijn welke maatregelen zij zelf kunnen nemen om overlast door hitte te beperken voor zichzelf en hun omgeving. We stimuleren wijkinitiatieven voor het verminderen van hittestress en het vergroenen op stoepen, en het creëren van schaduwrijke plekken om elkaar te ontmoeten. Op zoveel mogelijk pleinen en parken, waar omwonenden dat willen, worden watertappunten geplaatst. Zeker op plekken waar veel mensen samenkomen en evenementen worden gehouden zou dit standaard moeten zijn.

Meer goede schuilplekken en rustplaatsen voor dieren. Groene daken en publieke buitenruimte richten we op meer plekken zo in dat deze kunnen dienen als veilige broedplaats voor bijvoorbeeld gierzwaluwen en slechtvalken. We zorgen voor een ruim aanbod van (bij voorkeur geïntegreerde) woonruimte voor vogels, vleermuizen en insecten op gemeentelijke gebouwen en stimuleren woningcorporaties en stadsbewoners om dit ook te doen. We verbeteren de waterkwaliteit en creëren schoon en zuurstofrijk water door natuurlijke oevers en steengroepen langs wateren aan te brengen en niet te baggeren in de winter. De binnenstedelijke Rotte moet weer gaan stromen en meer natuurlijke oevers krijgen, die ook voor mensen plezierige buitenruimte opleveren. De biodiversiteit neemt hierdoor in het water toe en ziektekiemen die door zuurstofarm water ontstaan, zoals botulisme, verdwijnen uit de stad.

We stimuleren plantaardig eten. We bieden mensen meer mogelijkheden om niet-dierlijk te eten en lichten ze voor over de voordelen. Bijeenkomsten die de gemeente organiseert hebben plantaardige catering.

Prioriteit voor aanleg en goed maaibeheer van inheemse planten, struiken en bomen. Bijen- en insectenvriendelijk maaibeleid wordt de norm in Rotterdam. Voor een gezonde insectenstand, onmisbaar voor bestuiving van planten en als voedselbron voor onder andere vogels en vleermuizen, zijn verschillende inheemse planten nodig in de stad. Ook soorten die bestand zijn tegen klimaatverandering. We zaaien en maaien zoveel mogelijk bijen- en insectenvriendelijk om plant en dier de gelegenheid te geven te bloeien, groeien en bestuiven. Gefaseerd maaien en rekening houden met bloei- en broedperiodes moet de norm worden in Rotterdam. Ook plaatsen we rustbordjes om bezoekers hierop te wijzen. Veel bermen in Rotterdam zijn vooral gras. Ecologisch beheer van bermen en veldjes vraagt een omslag in het gemeentelijk groenbeheer. We maken meer insectvriendelijke routes door het anders inzaaien en beheren van groenstroken, tramrails en grasveldjes.

Voorlichting en kennis delen over natuur. De gemeente start een communicatiecampagne voor bewoners over ecologisch beheer, en geeft hierbij zelf het goede voorbeeld. We plaatsen informatiebordjes over maaibeleid en bijzondere planten- en bomensoorten. Voor scholen zal een lescurriculum worden samengesteld over tuinieren en dieren in de stad. Bewoners betrekken we daarnaast bij het stimuleren van biodiversiteit en tuinieren. We geven informatie over dieren in de stad door workshops in bijvoorbeeld voedseltuinen. Met andere steden rondom Rotterdam werken we samen om kennis en kunde te delen.

We behouden volkstuinen, als noodzakelijk onderdeel van onze stad. Rotterdam heeft 45 volkstuincomplexen. Die moeten we koesteren en toekomstbestendig maken. Deze groene parels dragen enorm veel bij aan de biodiversiteit van de stad. Voor de tuinders is het vaak de enige buitenruimte. Wel zorgen we dat de volkstuinen altijd toegankelijk zijn voor iedereen om te recreëren.

Stadsnatuur beter in de gaten houden om de biodiversiteit te verbeteren. Het is belangrijk om te blijven waken over alle dieren, planten en ander groen in de stad en in te grijpen als iets niet goed gaat. Om bij te houden hoe Rotterdam scoort op biodiversiteit en natuurbeleid gaat Rotterdam de Singapore Biodiversity City Index gebruiken. De gemeente stimuleert daarnaast Rotterdammers om op pad te gaan in de natuur en vast te leggen wat ze zien. Monitoring van biodiversiteit is zo ook gericht op niet-beschermde plant- en diersoorten.

We pakken lichtvervuiling aan. Veel lichtreclame en openbare verlichting zorgen voor overlast voor mensen én dier. We willen alleen openbare verlichting in het groen waar dat echt noodzakelijk is, mens- en diervriendelijke lichtkleuren toepassen en het aantal lichtreclames in de stad verminderen. Dit verlaagt ook het energiegebruik. We kijken hierbij ook naar onze haven, onze parken en sportvelden. In het Omgevingsplan worden kaders opgenomen voor verlichting in en rond groen.

Minder festivals in parken, meer festivals op straat of op pleinen. Het groen en de stadsdieren hebben te vaak te lijden onder festivals. Daarnaast zijn parken vaak dagenlang gesloten voor de op- en afbouw van festivals. Hierdoor kunnen minder Rotterdammers genieten van hun geliefde groene plekken. In plaats daarvan sluiten we straten en pleinen af voor verkeer voor kleinschalige festivals in de wijk; door en voor bewoners.

4.2 EEN SCHONE STAD WAAR AFVAL NIET BESTAAT

Zwerfafval in de stad is een van de grote ergernissen van veel bewoners. De impact van de vervuiling treft ook de natuur; de afvalberg en de plastic soep in zee blijven groeien. GroenLinks wil het probleem bij de bron aanpakken: we verminderen de toestroom en zetten in op hergebruik.

We willen toe naar een circulaire stad. Dat betekent dat er wordt geïnvesteerd in betere materialen, recycling en het verlengen van de levensduur van producten. De circulaire economie levert ook werkgelegenheid op. Rotterdam loopt hierin al voorop. Met de actieprogramma´s ‘Van Zooi naar Mooi’ en ‘Rotterdam Circulair’ heeft GroenLinks-wethouder Arno Bonte het startsein gegeven voor een circulaire economie in onze stad.

DIT GAAN WE DOEN

We zetten de programma’s ‘Van Zooi naar Mooi’ en ‘Rotterdam Circulair’ voort en breiden ze uit. Op die manier zorgen we dat Rotterdam in 2050 geen restafval meer kent en volledig circulair is. We promoten ‘reduce, reuse, recycle’ en geven daarin als gemeente het goede voorbeeld. Door zelf je plastic te scheiden realiseer je je hoeveel plastic afval je gebruikt. Circulaire initiatieven voor bijvoorbeeld regentonnen van afvalplastic uit de wijk, worden ondersteund.

We maken een einde aan gratis plastic tassen op de stadsmarkten. Onze stadsmarkten zijn een grote bron van zwerfafval. Het gedogen van plastic tassen heeft aantoonbaar niet gewerkt en daarom is het tijd voor een andere koers.

Fabrieken moeten de omslag maken naar het recyclen van plastic. Fabrieken worden gedwongen om plastic te recyclen in plaats van nieuwe fossiele grondstoffen te gebruiken. De gemeente helpt bedrijven hierbij door samenwerking te zoeken met bedrijven en organisaties die plastic hoogwaardig recyclen en/of innovaties mogelijk maken. De plasticfabrieken in de haven worden streng gecontroleerd en we openen geen nieuwe plasticfabrieken die werken met fossiele materialen.

Plastic optimaal hergebruiken. Plastic afval uit Rotterdam moet verwerkt worden op zo’n manier dat elke afzonderlijke plasticsoort optimaal herbruikbaar is. Hierdoor is de levensduur en kwaliteit van het hergebruikte plastic hoger. We kijken naar de gunstigste opbrengst van restmateriaal, niet alleen naar de kosten van de verwerking.

Strengere handhaving door milieudienst bij dumpingen van plastic afval. Het havengebied ligt vol met kleine plastic bolletjes die dienen als halffabricaten van andere producten. Een stille milieuramp. De milieudienst gaat bedrijven die deze halffabricaten produceren of vervoeren intensiever controleren. Nieuwe bedrijven die zich hiermee bezig houden krijgen geen vergunning om zich in de Rotterdamse haven te vestigen.

We dringen wegwerpverpakkingen terug. De gemeente maakt afspraken met de verpakkingsindustrie, maaltijdindustrie, bouwsector en logistieke industrie. In de logistieke industrie gaan pakketbezorgingsdiensten gebruik maken van herbruikbare dozen met statiegeld in plaats van eenmalige dozen. We stimuleren supermarkten om vulstations te plaatsen, waar klanten hun zak of pot kunnen vullen zonder plastic verpakking. Bestaande bedrijven die verpakkingloos producten verkopen ondersteunen we.

De afvalophaaldiensten zorgen dat zwerfafval in de buurt van water als eerst wordt opgeruimd. Vuil dat zich ophoopt rond havenbekkens of ander water krijgt extra prioriteit. In de havenbekkens en rondom de rivieren komen meer plasticvangers, zoals die in de Rijnhaven te vinden is.

We gaan voedselverspilling tegen. In Rotterdam verspillen we nog altijd zo'n 14 procent van het voedsel. De gemeente geeft voorlichting aan bewoners en maakt bindende afspraken met onder andere restaurants en supermarkten om voedselverspilling tegen te gaan. Ook ondersteunt de gemeente circulaire initiatieven zoals Kromkommer, Falafval, Hotspot Hutspot, voedselbanken en Too Good To Go.

We plaatsen meer bakken voor groente-, fruit- en etensresten (GFE). 40 procent van al het Rotterdamse restafval is GFE-afval. Het scheiden van hiervan is noodzakelijk om de afvalberg te verminderen en bruikbare grondstoffen te benutten. Alle Rotterdammers kunnen bij de gemeente voor een gezamenlijk wormenhotel aanvragen, om groente-, fruit- en etensresten te recyclen naar rijke compost.

Steun voor startende circulaire bedrijven en bewoners. Om nieuwe kleinschalige bedrijven met circulaire ambities een steuntje in de rug te geven, is in 2021 een subsidieregeling in het leven geroepen. GroenLinks wil dat deze financiële ondersteuning behouden blijft. De steun die we geven is niet alleen financieel, startende circulaire bedrijven worden ook geholpen bij vraagstukken rondom onder andere wet- en regelgeving. Het Circulair Loket voor ondernemers breiden we uit. Ook bewonersinitiatieven met een circulair karakter krijgen steun van de gemeente.

Milieuparken worden 'upcycle' winkels. Rotterdammers leveren bij milieuparken veel goede spullen in waar andere bewoners nog iets mee kunnen. We zorgen dat milieuparken een afhaalmogelijkheid krijgen, waardoor goede spullen direct met een nieuwe eigenaar mee naar huis kunnen. We maken milieuparken bovendien beter bereikbaar door ze dicht bij het openbaar vervoer aan te leggen of te zorgen voor pop-up punten in de wijken. We stimuleren schoon vervoer: bezoekers van milieuparken die te fiets komen krijgen voorrang boven autobezoekers.

Circulaire inkoop door de gemeente. De gemeente zorgt voor een circulaire inkoop, zodat niet onnodig nieuwe spullen worden aangeschaft en hergebruik wordt gestimuleerd. De gemeente zorgt ook dat haar eigen gebouwen volledig circulair worden.

We breiden het aantal textielcontainers uit en stimuleren kledingruil. Er komen meer papierbakken en deze worden vaker geleegd. De textielindustrie zorgt voor enorme watervervuiling en voor microplastics in het milieu. We stimuleren het inleveren en hergebruiken van textiel door meer inlever- en ruilpunten te realiseren en de mogelijkheden voor het verwerken en upcyclen van ingezameld textiel uit te breiden. Doordat bewoners nu vaak te ver moeten lopen naar een volle papierbak, komt oud papier nu vaak terecht bij het restafval.

4.3 DE STRAAT IS VAN ONS ALLEMAAL

De straat als een plek om je buren te ontmoeten, veilig te spelen en een wandelingetje te maken. Waar je schone lucht inademt en veilig van A naar B kunt. Dat is de straat die GroenLinks wil. Wij vinden dat we de straat moeten inrichten voor de mensen die er het meest kwetsbaar zijn, zoals kinderen, ouderen en mensen in een rolstoel. Met dat principe wordt de straat automatisch een plek voor iedereen. Om dat te bereiken, bouwen we samen met bewoners verder op goede ontwikkelingen die al zijn ingezet en durven we nog duidelijkere keuzes voor de toekomst te maken.

GroenLinks wil van Rotterdam de meest toegankelijke en veiligste stad van Nederland maken. Met straten waar we allemaal veilig kunnen verblijven en buitenruimte die ons uitnodigt tot bewegen. Met openbaar vervoer dat betaalbaar en bereikbaar is voor iedereen, ook als je een beperking hebt. Met een rode loper voor de wandelaar, waar de stoepen ruim en breed zijn en mensen met een beperking geen drempels ervaren. GroenLinks-wethouder Judith Bokhove heeft samen met vele anderen de afgelopen 4 jaar belangrijke stappen gezet om Rotterdam te transformeren van autostad naar een stad waar ménsen de ruimte krijgen. En waar de fiets een centrale plek inneemt. De komende jaren bouwt GroenLinks hier vol energie aan door.

DIT GAAN WE DOEN

Iedere wijk krijgt een nieuw plan voor de openbare ruimte en het verkeer. We willen dat een wijk is bedoeld om te wonen, te bewegen en te verblijven, niet om er zo hard mogelijk met een auto doorheen te rijden. We beginnen met de wijken waar de problemen het grootst zijn en de motivatie om die op te lossen het hoogst is. Geïnspireerd door de ‘superblocks’ in Barcelona, de ‘15 minuten stad’ in Parijs en verkeerssystemen in Groningen, Utrecht en Amsterdam, richten we samen met wijkraden en bewoners de wijken veiliger, groener en leefbaarder in.

We zorgen voor schonere lucht en meer ruimte voor groen, wandelen, fietsen, terrassen en spelen. Om dit te bereiken beperken we de ruimte van de auto in de stad. We voeren betaald parkeren in de hele stad in. De bewonersvergunning voor de eerste auto blijft laag geprijsd, maar de prijs voor het parkeren van een tweede en derde auto verhogen we. De opbrengsten investeren we in openbaar vervoer, fietsinfrastructuur en voorzieningen dichtbij. Het centrum maken we autoluw, met veel minder parkeerplekken, meer groen, meer terrassen en meer speelplekken. Het centrum wordt met de auto vooral toegankelijk voor ouderen en minder validen, werkverkeer en hulpdiensten.

We sturen zo min mogelijk autoverkeer dwars door Rotterdam. Dat is al sinds de komst van de Van Brienenoordbrug en de Beneluxtunnel namelijk niet langer noodzakelijk. We sluiten of versmallen toegangswegen waar mogelijk, bijvoorbeeld de verbindingsboog A13 bij Kleinpolderplein. Zo vergroten we de verkeersveiligheid en luchtkwaliteit in nabijgelegen straten. De vrijgekomen openbare ruimte geven we terug aan Rotterdammers, bijvoorbeeld in de vorm van woningbouw of groen.

Veiligheid op straten vergroten. De afgelopen vier jaar is de verkeersveiligheid in Rotterdam op veel plekken verbeterd. We moeten verder op die ingeslagen weg, onder ander door de maximumsnelheid in alle woonstraten te verlagen van 50 naar 30 kilometer per uur. Met creatieve oplossingen, samen met bewoners, is dit vaak mogelijk zonder een straat volledig opnieuw in te richten. Als nieuwe inrichting wel nodig, kijken wij direct ook naar meer ruimte voor fietsers en voetganger, vergroening, klimaatadaptatie en sociale cohesie. We gaan altijd over tot herinrichting als een straat wordt opengebroken voor werkzaamheden, en zo nodig eerder. Gevaarlijke straten en kruisingen krijgen voorrang.

Verkeersonveilige straten pakken we structureel aan. Om de leefbaarheid en veiligheid in de wijken te verbeteren geven we voorrang aan de aanpak van verkeersonveilige stadsstraten als de Zaagmolenstraat en de Wolphaertsbocht en winkelstraten als de Nieuwe Binnenweg, Meent en de Schiedamseweg. Dat doen we samen met bewoners, wijkraden, ondernemers en scholen. Als tijdelijke maatregelen tegen asociaal autorijden maken we onder andere gebruik van verplaatsbare flitspalen en innovatieve methodes zoals de lawaaiflitser. We dringen er bij de landelijke overheid op aan de mogelijkheden te verruimen om flitspalen neer te zetten, zodat beter gehandhaafd kan worden op de maximumsnelheid.

Kinderen veilig naar school. Veilige fiets- en wandelzones bij scholen worden de norm. De straten om scholen worden zo ontworpen dat kinderen veilig op school kunnen komen en in de omgeving kunnen spelen. Scholen krijgen de mogelijkheid om een straat tijdelijk af te sluiten voor autoverkeer tijdens de haal- en brengmomenten om kinderen die lopend of met de fiets naar school gaan meer ruimte te geven. We helpen basisscholen bij het aanbieden van fietslessen en een fietsexamen. Ook zorgen we ervoor dat basisscholen fietsen kunnen aanbieden aan kinderen die nog geen fiets hebben omdat hun ouders hier bijvoorbeeld geen geld voor hebben.

De rode loper wordt uitgerold voor de wandelaar. Rotterdam wordt een wandelstad, waar de wandelwegen ruim en breed zijn en waar bijvoorbeeld ouderen, mensen met kinderwagen of mensen met een fysieke beperking geen drempels ervaren. Voor de stalling van scooters en fietsers wordt ruimte gecreëerd zodat de stoep altijd toegankelijk blijft.

We gaan vervoersarmoede tegen. Mensen met lage inkomens komen in aanmerking voor een gratis fiets, bijvoorbeeld via de Fietsenbank. En ze krijgen fietsles als dat nodig is. We zorgen dat mensen in de hele stad hun fiets laagdrempelig en goedkoop kunnen laten repareren. Voor mensen met een laag inkomen wordt openbaar vervoer gratis. Dit wordt bekostigd door niet langer aan alle AOW-gerechtigde ouderen, ongeacht hun inkomen, gratis ov aan te bieden.

Meer ruimte voor de fiets. Steeds meer Rotterdammers pakken de fiets. We leggen ontbrekende verbindingen aan in het fietsnetwerk binnen wijken en maken doorgaande fietsroutes aantrekkelijker. Ook leggen we tussen wijken een beter en veiliger fietsnetwerk aan. Met name op Zuid is nog veel werk te verzetten. We maken afspraken met aanbieders van deelfietsen voor een goede spreiding over de stad.

Meer goede plekken om je fiets te stallen. We willen meer fietsnietjes en fietstrommels, voortbouwend op de vooruitgang die het afgelopen college al heeft geboekt. Als het nodig is gebruiken we autoparkeerplaatsen. En we creëren goede inpandige bergingen in nieuwbouwwoningen en publieke gebouwen.

Je fiets laten graveren en registreren wordt laagdrempeliger. Zo gaan we fietsendiefstal tegen. Ook wordt het doen van aangifte na diefstal gestimuleerd. Daarnaast maakt de politie gebruik van gechipte 'lokfietsen'.

We breiden het openbaar-vervoernetwerk uit. We verbinden Zuidplein en Rotterdam CS met hoogwaardig openbaar vervoer via de Maastunnel. We creëren een nieuwe metrolijn via de toekomstige oeververbinding van Kralingse Zoom naar Zuidplein, en vervolgens naar Delfshaven. We trekken tramlijn 2 vanaf de Wielewaal door over de Slinge om zo een ringlijn op Zuid te realiseren. De nieuwe wijk Nieuw Kralingen krijgt een directe tramlijnverbinding. Bij nieuwbouwprojecten sluiten we altijd aan bij bestaande openbaar-vervoerlocaties of we leggen openbaar vervoer meteen tijdens de bouw aan.

We stimuleren deelvervoer in wijken. Deelscooters, deelfietsen en andere vormen van elektrisch deelvervoer hebben een plek in Rotterdam, als ze bijdragen aan minder gebruik van de auto. Wij zijn voor speciaal aangewezen parkeerplekken voor deelscooters, zodat de straten toegankelijk blijven voor alle Rotterdammers. Op zoveel mogelijk plekken, en in ieder geval bij nieuwe woningbouwprojecten, plaatsen we centrale 'mobiliteitshubs'. Daarin kunnen bewoners hun eigen deelvervoermiddel kiezen. De gemeente helpt buurten en straten aan gezamenlijk deelvervoer, om het aantal parkeerplaatsen te verminderen en de vrijgekomen ruimte op een nuttige manier anders in te vullen.

Alle stadslogistiek wordt schoon. Het convenant Zero Emissie Stadslogistiek vormt hiervoor een mooie basis. Bevoorrading van winkels gebeurt met zo licht en klein mogelijk elektrisch vervoer vanuit verzamelhubs aan de rand van de stad. Rotterdam gaat zo snel mogelijk volledig over op elektrische bussen.

Overlast door bezorgbussen wordt sterk verminderd. Bezorgbusjes krijgen een snelheidsbeperker zodat deze niet te hard rijden in woonstraten. Veel bezorgers ervaren extreem hoge werkdruk en hebben precaire arbeidsvoorwaarden, wat roekeloos rijgedrag en andere overlast in de hand werkt. De gemeente gaat in gesprek met de opdrachtgevende bedrijven om deze overlast aan te kaarten. Te allen tijde worden door de gemeente de opdrachtgevende postbedrijven verantwoordelijk gehouden voor overlast, ook wanneer een bezorger niet in vaste dienst van het bedrijf is.

We breiden vakantiestraten uit. Bewoners kunnen een aanvraag doen voor een vakantiestraat. We sluiten de straat af voor autoverkeer en halen geparkeerde auto´s tijdelijk weg. Hierdoor komt er ruimte voor picknicktafels en is er plek om te sporten en te spelen. De gemeente brengt de vakantiestraat actief onder de aandacht bij bewoners en ondersteunt bewoners samen met wijkraden bij het voor elkaar krijgen van een vakantiestraat. GroenLinks Rotterdam gaat zich inzetten voor de mogelijkheid om vakantiestraten tijdens alle schoolvakanties mogelijk te maken. Dit gebeurt in samenspraak met de buurtbewoners.

4.4 EEN GEZONDE STAD DIE ZORG VOORKOMT

Wat GroenLinks betreft wordt Rotterdam een gezonde stad die uitnodigt om te wandelen, fietsen, spelen en sporten. In onze stad willen we gezond eten gemakkelijk maken en het kopen en verkopen van fastfood juist ontmoedigen.

Daarbij hebben we extra oog voor kinderen en jongeren. Jong geleerd is oud gedaan, dus we helpen gezinnen met het maken van een goede start. Daarnaast hebben ook ouderen speciaal onze aandacht. Een gezonde stad helpt mensen om vitaal ouder te worden in Rotterdam.

We werken keihard aan het terugdringen van gezondheidsongelijkheid. Het verschil in levensverwachting tussen verschillende wijken in Rotterdam is maar liefst 7 jaar. En het verschil in levensverwachting in goede gezondheid is maar liefst 15 jaar. Deze enorme verschillen nemen zelfs toe. Dat is onaanvaardbaar. We maken ons daarom sterk voor het terugdringen van stress over een woning of een inkomen, maken het gemakkelijker gezonde keuzes te maken en creëren voor iedereen een basis die ruimte geeft om gezond te leven.

DIT GAAN WE DOEN

We helpen Rotterdammers om meer te bewegen. We zorgen voor ruimere fietspaden, genoeg plek om te wandelen, meer sport- en speelplekken en meer groen. Ook zorgen we ervoor dat ruimte om speelplekken heen autovrij wordt. Door uitbreiding van natuur zorgen we voor een gezonde en rustgevende stadsomgeving, waardoor het fijn is om buiten te zijn. Op alle huisartsenpraktijken in Rotterdam zorgen we voor beweegadvies en een gratis stappenteller.

We zorgen dat sport voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is. We ondersteunen sportverenigingen en garanderen de toegang tot sport voor iedereen. We hebben hierbij extra aandacht voor kinderen en ouderen, gezinnen met kleine beurs en mensen met een beperking. Het volwassen sportfonds blijft bestaan. We investeren in sporten op school, waarbij schoolzwemmen weer standaard wordt aangeboden.

Sport krijgt de ruimte. Sportvelden in de wijken breiden we uit. Het worden aantrekkelijke plaatsen voor zowel bewegen als ontmoeten voor alle leeftijden. We zorgen dat in de directe omgeving van iedere school een sportaccommodatie beschikbaar is. We zorgen ook voor ruimte om veilig te skaten, voor bmx-banen, voor klimmuren en voor fitnesstoestellen in parken.

We stimuleren de maatschappelijke betrokkenheid van Rotterdamse topsportorganisaties. We blijven topsportevenementen met kleinschalige wijkinitiatieven verbinden, omdat we het effect van topsport op bewoners zien, in het bijzonder op jongeren. Rotterdamse topsporters kunnen jongeren inspireren om te gaan bewegen en zijn een rolmodel voor een gezonde leefstijl en sociale interactie.

GroenLinks zet zich in voor een inclusieve sportcultuur. We voeren de strijd op tegen verbaal en fysiek geweld op het sportveld en tegen seksisme, uitsluiting, discriminatie en racisme binnen sportverenigingen. We moedigen clubs en verenigingen aan om zich, samen met de John Blankenstein Foundation, in te zetten voor de acceptatie van LHBTQA+'ers in de sport en op of rondom sportvelden. Ook sporen we verenigingen aan om mensen met een beperking actief te betrekken bij de clubactiviteiten.

We blijven speeltuinen en speelplekken in de stad financieel ondersteunen. Dat is essentieel voor opgroeiende kinderen en jongeren, juist in een grote stad als Rotterdam. Zo kunnen we blijven bijdragen aan een gezonde, lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Bij (her)inrichtingsplannen wordt 'ruimte om te spelen' een vast onderdeel in de plan- en besluitvorming.

De nieuwe generatie Rotterdammers groeit rookvrij op. We doen er alles aan om te voorkomen dat jongeren beginnen met roken en helpen rokers met een voor ieder passende stopondersteuning. Terrassen, parken, evenementen, onderwijs en sportverenigingen stimuleren we om rookvrij te worden.

Alle basisscholen worden gezond. Alle basisscholen in Rotterdam kunnen een voorbeeld nemen aan de methode 'De Gezonde basisschool van de Toekomst'. Dat betekent dat we stimuleren dat er naast onderwijstijd ruimte is voor veel sport en gezond eten. Zo helpen we scholen om kooklessen aan te bieden en gratis fruit beschikbaar te stellen voor alle kinderen. De gemeente ondersteunt de scholengemeenschappen hierbij en stelt hier als het nodig is geld voor beschikbaar.

Gezonde voeding betekent minder fastfood. In een nieuwe verordening beperken we het aantal fastfoodvestigingen in de stad. Restaurants en winkels die gezond, duurzaam en betaalbaar eten verkopen maken we het juist makkelijker om zich te vestigen in de stad. We ontmoedigen reclame voor ongezond voedsel en stimuleren reclames die aanzetten tot een gezonde levensstijl.

We stimuleren bedrijven die gezond voedsel leveren. Het is belangrijk dat gezond voedsel voor iedereen dichtbij en betaalbaar is. Daarom zorgen we dat er meer eetgelegenheden met een gezond karakter in de stad komen. We ondersteunen initiatieven als Rechtstreex die gezond voedsel leveren uit de omgeving van Rotterdam.

We zorgen voor goede maaltijdvoorzieningen in iedere wijk. Veel lichamelijke klachten bij ouderen worden veroorzaakt door slechte voeding. Tegelijkertijd verliezen ouderen door aandoeningen de energie en vaardigheid om te zorgen voor een goede maaltijd. Daarom maken we een goede maaltijd voor hen altijd eenvoudig toegankelijk.

De gemeente zorgt actief voor de verbetering van gezondheidsvaardigheden van Rotterdammers. We bieden hiervoor trainingen, cursussen en voorlichtingen. Zo worden mensen zelf vaardiger in het verwoorden van hun gezondheidsklachten. Als mensen informatie over gezondheid begrijpen, toepassen en gedragsverandering volhouden, zorgen we voor een verbetering van kwaliteit van leven en voorkomen we veel onnodige ziekte.

HOOFDSTUK 5

VEILIGHEID EN ZORG VOOR IEDEREEN

5. VEILIGHEID EN ZORG VOOR IEDEREEN

GroenLinks streeft naar een inclusieve, bruisende stad, waar iedereen goed kan leven, werken en wonen. Daar hoort ook bij dat we zorgen voor de mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken en dat iedereen zich veilig voelt. De coronacrisis heeft nog maar eens onderstreept hoe belangrijk dat is.

Om er voor te zorgen dat we er zijn voor wie dat nodig heeft, zetten we de Rotterdammer centraal. We werken vanuit vertrouwen. We kijken naar wat kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen nodig hebben en bieden de juiste hulp. Hierbij laten we ons niet belemmeren door schotten tussen budgetten of afdelingen van de gemeente. Alleen op die manier kunnen we zorgen dat mensen groeien, dat ze uit de armoede blijven, dat ze zich veilig weten en dat ze de juiste ondersteuning krijgen op het gebied van zorg en welzijn. Zo maken we het prettig om op te groeien én om ouder te worden in Rotterdam. Daarvoor zetten we professionals in en ondersteunen we mantelzorgers en andere vrijwilligers. Op die manier krijgen we een veilig Rotterdam waarin we met elkaar zorgen voor iedereen.

5.1 RUST EN ZEKERHEID BIJ ARMOEDE EN SCHULDEN

Het liefst voorkomen we armoede en schulden. Maar door een ongelukkige samenloop van omstandigheden of een heftige levensgebeurtenis, kan iedere Rotterdammer hiermee te maken krijgen. Zo'n 60.000 Rotterdammers lopen het risico op problematische schulden. Wij willen mensen die de eindjes niet aan elkaar geknoopt krijgen zo goed mogelijk helpen. Altijd vanuit dezelfde heldere uitgangspunten: toegankelijkheid, transparantie, werken vanuit vertrouwen en het bieden van perspectief.

Mensen met financiële stress komen er vaak niet meer aan toe om na te denken over de beste oplossingen of de meest verstandige keuzes. Ook op andere terreinen kunnen ze daardoor problemen krijgen. Zo raken ze steeds verder achterop. Dit willen we proberen te voorkomen. Daarom bieden we mensen zo snel mogelijk rust, vertrouwen en zekerheid. Het beste voor de mensen zelf, voor de mensen om hen heen en voor de stad.

DIT GAAN WE DOEN

We verhogen de individuele inkomenstoeslag. Dan kunnen mensen er meer en beter gebruik van maken. De afvalstoffenheffing schelden we bij minima automatisch kwijt. Het AOW- en Jeugdtegoed behouden we en we breiden het aanbod van deelnemende winkels en producten uit.

We zorgen dat mensen automatisch de financiële steun krijgen waar zij recht op hebben. Daarnaast maken we benodigde formulieren beter vindbaar en eenvoudiger. We creëren een goed overzicht van alle beschikbare regelingen en ondersteunen mensen bij het doen van aanvragen.

We zetten een gemeentelijk geldloket op. In de toekomstige wijkhubs kunnen mensen terecht met al hun financiële vragen en bieden we maatjes aan om hen te ondersteunen. We zoeken de mensen die we willen bereiken ook actief op. Dichtbij en laagdrempelig, bij school of in het buurtcentrum.

De gemeente regelt stress- en cultuursensitieve schuldhulpverlening. We kijken daarbij verder dan het individu en betrekken het systeem eromheen. Schuldhulpverlening is geen verdienmodel, voor marktwerking is hier geen plek. Het vaste lasten-pakket voor uitstromers uit het schuldhulpverleningstraject zetten we voort en breiden we uit, om nieuwe schulden te voorkomen. We helpen ondernemers die bijvoorbeeld door de coronacrisis in de schulden zijn gekomen bij het maken van een doorstart. En we helpen alle slachtoffers van de toeslagenaffaire door hun schulden over te nemen.

Ambtenaren maken Rotterdammers sneller schuldenvrij. Ambtenaren krijgen door een discretionaire bevoegdheid meer ruimte en autonomie bij het helpen en kwijtschelden van schulden. We stimuleren ze om daarbij creatief te zijn en over hun afdelings- en budgetgrenzen heen te handelen.

Sociaal incasseren blijft de norm voor schuld aan de gemeente. De gemeentelijke boetes op te laat betalen schelden we bij schuldsanering kwijt. Waar het kan neemt de gemeente schulden over van schuldeisers.

We blijven jongeren met geldzorgen helpen met het Perspectiefpact en het Perspectieffonds. Jonge Rotterdammers kunnen samen met de gemeente aan de slag met hun financiële problemen en hierdoor grotere schulden voorkomen.

5.2 ZORGEN VOOR EN DOOR VRIJWILLIGERS, MANTELZORGERS EN PROFESSIONALS

In Rotterdam moet je op je eigen manier mee kunnen doen in de samenleving. Dat kan met betaald werk, maar bijvoorbeeld ook met vrijwilligerswerk of mantelzorg, zeker ook door ouderen. Vrijwilligers en mantelzorgers vormen de onmisbare ruggengraat van onze samenleving en verdienen naast enorme waardering soms een steuntje in de rug om vol te houden. Voor de Rotterdammers die mantelzorg ontvangen en voor anderen die ondersteuning nodig hebben staat Rotterdam ook klaar. Naar hen luisteren we vanuit vertrouwen en vanuit de menselijke maat.

De juiste ondersteuning kan een wereld van verschil maken voor mensen die de hulp van een ander kunnen gebruiken. We starten daarom zo snel mogelijk met de geschikte hulp en passen deze aan naar de specifieke behoeften. We hebben daarbij extra aandacht voor groepen die bijzonder kwetsbaar zijn voor eenzaamheid: jongeren, mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid, mensen met een migratieachtergrond, mantelzorgers en ouderen. Zo zorgen we met elkaar voor elkaar.

DIT GAAN WE DOEN

We creëren laagdrempelig bereikbare vraagwijzers en wijkteams. We willen problemen vroeg signaleren en aanpakken. We breken daarmee met het huidige beleid dat soms drempels opwerpt, omdat we meteen toegankelijk willen zijn voor iedereen die hulp nodig heeft.

We betrekken bewoners bij welzijnswerk. Rotterdammers krijgen een stem bij het bepalen van het aanbod van welzijnsorganisaties. Door het inzetten van ‘right to challenge’, ‘right to cooperate’ en ‘right to bid’ kunnen bewoners het eigenaarschap ook verder naar zich toe trekken. Deze mogelijkheden zijn nu nog ingewikkeld en onbekend bij veel Rotterdammers. We gaan deze kansen actief promoten, en benutten zo beter de kennis en kunde uit te wijk.

Goede samenwerking in en met de huisartsenpraktijken. Maatschappelijk werkers draaien mee bij huisartsenpraktijken om gesignaleerde problemen die gezondheid in de weg staan direct aan te pakken. De gemeente stimuleert de samenwerking tussen huisartsen, wijkteams en andere zorg- en hulpverleners en helpt hen met vinden van betaalbare en gezamenlijke huisvesting. Hierdoor krijgen Rotterdammers de nodige hulp net wat dichter bij huis.

Aanmoediging welzijn op recept. De huisarts verwijst mensen met psychosociale klachten door naar een welzijnscoach. Welzijnsactiviteit kunnen onder meer eenzaamheid op een effectieve manier aanpakken.

We zorgen voor goed maatwerk in de thuissituatie. We wijzen mensen die hulp vragen in het kader van de Wmo op de mogelijkheid tot onafhankelijke ondersteuning voor en tijdens het intakegesprek. Hulpverleners die uiteindelijk maatwerk leveren krijgen de tijd voor het bieden van een luisterend oor en worden fatsoenlijk betaald, conform de CAO VVT. Om het beperkte budget zo goed mogelijke te besteden, ontmoedigen we het gebruik van een huishoudelijke hulp vanuit de Wmo bij een hoog inkomen of veel spaargeld.

Mantelzorgers krijgen goede ondersteuning en tijdig tijdelijke vervanging. Door goede samenwerking met de zorgverzekeraars, aanbieders van zorg en welzijn en scholen, bereikt de ondersteuning ook de mantelzorgers die minder snel om hulp vragen, zoals jongeren of mensen met een migratieachtergrond. De gemeente steunt organisaties die mantelzorgers bijstaan.

We bieden vrijwilligers faciliteiten voor scholing en ontmoeting. Daarnaast kan een gewenste passende vrijwilligersvergoeding voorkomen dat mensen om financiële redenen geen vrijwilligerswerk doen. We promoten en verbeteren de Rotterdamse vrijwilligersverzekering. En we pleiten voor het wegnemen van leeftijdsgrenzen bij vrijwilligersorganisaties, zodat bijvoorbeeld ook vitale ouderen een mooie bijdrage aan de samenleving kunnen blijven leveren.

We blijven ons inzetten voor LHBTQIA+-sensitieve zorg. De gemeente zet zich in voor een omgeving waarin LHBTQIA+-ouderen, LHBTQIA+'ers met een beperking en andere LHBTQIA+'ers die zorg nodig hebben, zich veilig en prettig voelen. De GGD Gezondheidsmonitor kijkt specifiek naar de situatie van LHBTQIA+'ers. We blijven zorginstellingen stimuleren om zich aan te sluiten bij het Roze Lopercertificaat.

We zorgen dat professionals kwaliteit kunnen leveren. We laten medewerkers van verschillende organisaties bij elkaar meekijken en elkaar adviseren over het verbeteren van de kwaliteit van zorg en ondersteuning. Ook gaat de gemeente in overleg met zorgverleners en het Rijk om de administratieve last te verminderen en alleen registraties te gebruiken die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit. Cliënten en patiënten krijgen een grotere stem in het verbeteren van die kwaliteit.

We verlagen de kosten van het Rotterdampakket als zorgverzekering voor minima. We vergroten bovendien de dekking door nieuwe doelgroepen toegang te geven. In het pakket komt meer aandacht voor preventieve zorg om de gezondheidsverschillen te verkleinen. Ook nemen we PrEP op, een extra mogelijkheid om hiv te voorkomen. Daarnaast maken we met zorgverzekeraars afspraken over investeringen in eerstelijnszorg en preventie.

De gemeente moedigt de GGZ aan meer gebruik te maken van de waardevolle inzet van ervaringsdeskundigen. We kijken naar het openen van meer locaties naar voorbeeld van de Herstelacademie in IJsselmonde. Hier werken lotgenoten samen aan hun persoonlijke en maatschappelijke herstel.

Binnen de GGZ inzetten op cultuursensitief werken. Rotterdam is een multiculturele stad en de GGZ sluit momenteel niet bij ieders achtergrond aan. Om goede geestelijke gezondheidszorg te kunnen bieden dienen zorgorganisaties rekening te houden met de culturele verschillen die er zijn.

Meer aandacht voor seksuele gezondheid en seksuele vorming. Daarbij komen ook seksuele- en genderdiversiteit aan bod. We zorgen voor passende financiering en werken samen met de GGD, jongerenwerk en scholen. Sekszorg is beschikbaar voor mensen met een beperking en wordt vergoed via het PGB.

GroenLinks streeft naar een dementievriendelijke stad. De gemeente stimuleert professionals en bewoners om dementie beter te herkennen. We experimenteren met dementievriendelijke wijken en ondersteuningsnetwerken, waarin professionals en vrijwilligers met elkaar samenwerken.

5.3 AANDACHT HOUDEN VOOR JEUGDHULP

Het is goed om te zien dat het met een groot deel van de Rotterdamse kinderen en jongeren goed gaat. Gericht preventiebeleid, bijvoorbeeld door ouders met psychische problemen of een verstandelijke beperking te ondersteunen, voorkomt dat er later meer hulp en zorg nodig is. Daarom zetten we hier stevig op in.

Het aantal jongeren dat aangewezen is op jeugdhulp nam de afgelopen jaren echter sterk toe. Voor hen maken we ons hard om goede hulp en zorg te leveren. In Rotterdam zijn de problemen vaker dan gemiddeld complex en ernstig. Dit vraagt veel van de inzet van de gemeente, die verantwoordelijk is om dit op een goede manier te organiseren.

Kinderen en jongeren zijn gebaat bij hulp dichtbij; zoveel mogelijk in hun eigen omgeving, bij hun gezin of in hun school. De hulp moet passen bij het gewone leven, dus eenvoudig en toegankelijk zijn. En de hulp moet uitgaan van de veerkracht van een gezin om een normaal leven te kunnen leiden. Om dit te realiseren is een nauwe samenwerking nodig tussen gezin, huisarts, wijkteam en de professionals waarnaar verwezen kan worden.

GroenLinks wil hier de komende vier jaar aan verder bouwen, om te zorgen dat we er samen zijn voor de kinderen, de jongeren en de gezinnen die ons nodig hebben.

DIT GAAN WE DOEN

We investeren extra in preventie. Preventief jeugdbeleid met bewezen effectieve interventies heeft grote maatschappelijke baten. De eerste duizend dagen in iemands leven zijn het allerbelangrijkst. Daarom ondersteunen we kwetsbare gezinnen vanaf de geboorte van het kind en mogelijk zelfs daarvóór.

Vroegsignalering van jongerenproblematiek. Dat kan door bijvoorbeeld jongerenwerk, school, politie en huisarts. In wijken met veel jongeren willen we dat vaste kinder- en jongerenwerkers beschikbaar zijn. Jongerenwerkers krijgen zo de ruimte om een vertrouwensband met de jongeren op te bouwen. Om jongeren te ondersteunen initiëren we meer projecten als Terug naar School en tussenvoorzieningen als begeleid wonen.

We pakken wachtlijsten aan. We beperken wachtlijsten door te investeren in voldoende jeugdhulpmedewerkers. Voor kinderen in spoedsituaties moet er altijd hulp zijn. We vragen daarbij het Rijk haar verantwoordelijkheid te nemen. Het is van groot belang om de bezuinigingen op jeugdhulp terug te draaien en extra geld beschikbaar te stellen als de problematiek toeneemt.

We bouwen op de professional. Jeugdhulpverleners verdienen en krijgen vertrouwen en ruimte, omdat ze weten wat er in een gezin nodig is. Samen met de jongere, het kind en de ouders bepaalt de professional welke hulp er komt.

Jeugdhulp is ook hulp aan het gezin. Als jeugdhulp nodig is helpen we gezinnen ook met schulden, armoede of geestelijke gezondheid. We doen alles voor rust en aandacht, zodat ouders voor het kind kunnen zorgen.

Jeugdhulp houden we zo veel als mogelijk thuis. Zo kunnen jongeren en kinderen zoveel mogelijk in de eigen vertrouwde omgeving blijven. Wij realiseren dit door specialisten toe te voegen aan het vertrouwde netwerk dat hulp biedt in de thuissituatie. Opname van jongeren en kinderen in jeugdhulpinstellingen doen we alleen als er geen alternatief is.

Betere en flexibelere ondersteuning voor pleegouders. We bieden meer maatwerk door goed te kijken wat ieder individueel gezin nodig heeft. We zorgen voor professionele hulp in gezinnen en bijvoorbeeld logeerhuizen, zodat (pleeg)ouders af en toe even op adem kunnen komen.

5.4 EINDE AAN ONDERMIJNING

De georganiseerde misdaad is stevig aanwezig in Rotterdam. Drugsdealers, geweld en soms zelfs schietpartijen in de straten. Het betekent ook de ondermijning van de samenleving: vastgoed dat met zwartgeld wordt opgekocht, winkels zonder omzet en omgekochte of bedreigde douaniers. Het leidt tot verwoeste levens voor daders en slachtoffers, en tot slechte rolvoorbeelden voor jonge kwetsbare Rotterdammers.

Onze stad is hier niet alleen in, maar is door haar grote internationale haven wel extra kwetsbaar en aantrekkelijk voor de georganiseerde misdaad. Tegen deze groepen moeten we hard optreden door goed en gedegen politiewerk, ondersteund door het lastiger maken van het witwassen van geld en het rekruteren van Rotterdammers.

De huidige aanpak slaagt er niet in om drugscriminaliteit te verminderen. Het drugsbeleid moet wat GroenLinks betreft gericht zijn op het behalen van gezondheidswinst en het verbeteren van de veiligheid van bewoners en werknemers in Rotterdam. Dit betekent een gerichte aanpak van drugsbendes, drugsgeld en de voedingsbodem voor drugscriminaliteit gepaard met betere voorlichting en hulpverlening aan gebruikers.

Het verbod op sommige drugs is nu niet in lijn met wetenschappelijke inzichten over de schadelijkheid hiervan. Zo blijkt uit onderzoek van onder andere het RIVM dat het gebruik van bepaalde harddrugs als XTC lichamelijk gezien niet slechter is dan dat van alcohol. Daarom neemt Rotterdam het voortouw in de landelijke zoektocht naar een beter drugsbeleid, waarin legalisering en regulering geen taboes zijn.

DIT GAAN WE DOEN

Om de volksgezondheid te beschermen zetten we campagnes op om het gebruik van drugs te beperken. Om drugsgebruik veiliger te maken, moeten gebruikers drugs altijd kunnen laten testen in Rotterdam. Rotterdam doet mee aan experimenten voor de regulering van de handel in (soft)drugs als daar landelijk ruimte voor wordt gegeven.

Wie bedrijfsruimtes in Rotterdam koopt, moet aantonen dat dat niet gebeurt met zwart geld of het gebruik van criminele activiteiten. We breiden Bibob-onderzoeken uit voor de aankoop van alle soorten bedrijfsruimtes.

We bieden jongeren een alternatief. In samenwerking met onder andere het Rotterdamse bedrijfsleven en jeugd- en jongerenwerk zetten we campagnes op om de kansen in het regionale bedrijfsleven te laten zien. We richten deze campagnes specifiek op de jongeren waarvan we weten dat ze extra kwetsbaar zijn voor de aantrekkingskracht van de georganiseerde misdaad.

We maken het makkelijker om uit de georganiseerde misdaad te stappen. We bieden goede re-integratie en ondersteuning aan voor iedereen die vrijwillig die keuze wil maken.

We intensiveren de opsporing van de handel in vuurwapens. We werken hiervoor samen met politie en justitie. Het is nu te makkelijk om aan vuurwapens te komen in onze stad. We organiseren regelmatig inleveracties en versterken de aanpak ‘alle wapens de wijk uit’. De controles in de haven scherpen we aan.

We roepen mensensmokkel een halt toe. Steeds vaker zien we dat groepen mensen via onze haven het land worden in- of uitgesmokkeld. Dat gebeurt vaak in gevaarlijke of mensonterende omstandigheden. Als gemeente zetten we er maximaal op in om criminele netwerken die zich hieraan schuldig maken op te rollen.

We zorgen voor goede opvang en emotionele ondersteuning voor alle slachtoffers van mensenhandel. Veel van de mensen die slachtoffer zijn van deze misdadigers worden (seksueel) uitgebuit en zijn vaak nog lang getraumatiseerd. We hebben de plicht om hen te ondersteunen.

5.5 VEILIGE BUURT

GroenLinks werkt aan een stad waar iedere Rotterdammer zich veilig voelt, ongeacht bijvoorbeeld geslacht, geaardheid, etniciteit, of beperking. We moeten zorgen dat de politie kan ingrijpen als het nodig is, maar voor een echt veilige stad zijn vaak andere dingen nodig dan harde handhaving. Veiligheid is mensenwerk en zeker niet alleen de verantwoordelijkheid van de politie. Het gaat ook om vertrouwen, om verbinding en om saamhorigheid. Om (het gevoel van) veiligheid te vergroten in Rotterdam is het daarom essentieel om meer en beter contact te hebben met bewoners, zodat we goed op tijd weten wat er in wijken speelt. Ook is goede samenwerking nodig tussen onder andere wijkagenten, jongerenwerkers, wijkteams, schuldhulpverleners, huisartsen en scholen om problemen te voorkomen of vroeg te signaleren. Zo voorkomen we waar het kan, en genezen we snel als het moet.

DIT GAAN WE DOEN

Meer wijkagenten en meer contact tussen burgers en politie in Rotterdam. We zetten hiermee in op preventie en vroegsignalering. De politie krijgt extra training op betere de-escalatie technieken en tegen etnisch profileren. Jongeren worden geïnformeerd over wat hun rechten zijn bij een controle of aanhouding door middel van trainingen. Dit leidt tot minder escalatie en meer wederzijds begrip. Door het contact tussen de politie en de burgers te bevorderen hopen we dat het mensen ook aanspoort om aangifte te doen, in elke situatie.

Een centrale plek voor buurthuizen en andere ontmoetingsplekken in de wijk. Hier zijn ook de wijkteams te vinden en laagdrempelig te benaderen. We zorgen dat bewoners elkaar makkelijker weten te vinden en sociale contacten weten te onderhouden, om de sociale binding in de wijk te verbeteren.

Meer investeren in jongerenwerk. We betrekken jongeren actief bij de inrichting van de wijk. Met een aantrekkelijk programma bieden we jongeren een kans om zich te ontwikkelen en verkleinen we de kans dat jongeren de criminaliteit in gaan. Jongerenwerkers letten op risicofactoren als spijbelen, gebruik van drugs (inclusief alcohol) en gokken om vroegtijdig de juiste hulp te bieden. Jongerenwerk en andere organisaties richten zich ook op voorlichting, bijvoorbeeld over snel geld verdienen.

Voorlichting via scholen en internet om geweld te ontmoedigen. We praten over de gevolgen van het gebruik van wapens en verstrekken online begrijpelijke informatie over geweld, de gevolgen en de alternatieven. We starten een campagne tegen messengeweld en een ontmoedigingscampagne voor drugsgebruik (inclusief alcoholgebruik). Hiervoor gaan we het gesprek met de jongeren zelf aan en zetten we in op het gebruik van rolmodellen.

We pakken straatintimidatie en seksuele intimidatie aan. We vergroten (het gevoel van) veiligheid op straat door betere educatie en het uitbreiden van de bestaande campagnes als ‘Ben je Oké’. Samen met de reclassering werken we aan taakstraffen gericht op de confrontatie met de effecten van intimidatie. We zetten hiermee gedragsverandering in gang. Ook gaan we in gesprek met bewoners om onveilige plekken te identificeren en om passende oplossingen te bedenken om alle vormen van intimidatie tegen te gaan.

Actie tegen kindermishandeling en geweld achter de voordeur. Met een langdurige informatiecampagne zorgen we dat meer mensen in Rotterdam bekend zijn met wat geweld achter de voordeur is, hoe je het herkent en wat je kunt doen. Ook kindermishandeling krijgt in de campagne een belangrijke rol. Hiermee bereiken we zowel professionals als andere Rotterdammers. De gemeente zorgt voor voldoende opvang voor alle slachtoffers van geweld, met daarbinnen bijzondere aandacht voor vrouwen, kinderen en LHBTQIA+’ers. We zetten ook campagnes op die zich specifiek op daders richten en zorgen dat we rust voor hen creëren in uit de hand gelopen situaties.

We erkennen stalking als serieus misdrijf. Stalking is ontzettend intimiderend voor slachtoffers en kan mogelijk een opmaat zijn tot geweld van de dader. De politie neemt slachtoffers altijd serieus, van de agent aan de balie tot de diegene het slachtoffer begeleidt. De ‘checklist stalking’ wordt altijd gebruikt voor een inschatting van de ernst, zodat er meteen adequaat gehandeld kan worden.

Het Roze in Blauw-netwerk van de politie krijgt meer tijd en ruimte. Zo kan het netwerk de taken uitvoeren waarvoor het is opgericht en direct en effectief actie ondernemen bij meldingen van discriminatie of geweld tegen LHBTQIA+’ers.

We gaan racisme en discriminatie binnen de politie tegen. We werven en behouden zoveel mogelijk agenten met een biculturele achtergrond. Er vindt een jaarlijkse evaluatie plaats van de inclusieve cultuur binnen te politie om waar nodig bij te sturen. Politiemensen moeten laagdrempelig melding kunnen maken van racisme en discriminatie binnen het korps, en agenten die de fout in gaan worden hierop terechtgewezen. Er komt een onafhankelijke gemeentelijke toezichthouder voor discriminatie door de politie met bevoegdheden om sancties op te leggen. GroenLinks Rotterdam gaat zich hard maken voor strengere consequenties voor politieagenten die zich racistisch of op een andere manier discriminerend uitlaten.

Stoppen met preventief fouilleren en etnisch profileren. We verplichten de MEOS-app (Mobiel Effectiever Op Straat) bij elke staandehouding, voor de juiste registratie en monitoring. We draaien de invoering van de taser als onderdeel van de basisuitrusting van agenten terug. Bodycams dienen altijd aan te staan, zodat we beelden op verzoek van het openbaar ministerie, het slachtoffer of de verdachte kunnen terugkijken.

Het gebruik van politiepaarden bij ordehandhaving stopt zo snel mogelijk en het gebruik van politiehonden bij ordehandhaving stopt per direct. Deze dieren worden onder te stressvolle omstandigheden en soms te hardhandig getraind. Daarnaast bezorgen politiehonden mensen vaak ernstige verwondingen.

5.6 DIGITALISERING MET DE MENS CENTRAAL

Door corona bleek hoe belangrijk digitalisering is. Kinderen die op afstand thuisonderwijs kunnen volgen, werknemers en ondernemers die vanuit huis de zaak draaiende kunnen houden. Maar ook vanaf je mobiel kunnen zien of het druk is in de winkelstraat waar je boodschappen wilt halen en of de vuilniscontainer om de hoek al vol is. Deze innovatieve ontwikkelingen kwamen in een stroomversnelling.

Digitalisering verandert Rotterdam in een rap tempo en dit biedt veel kansen op terreinen als onderwijs, economie, ruimtelijke ordening, participatie, dienstverlening en veiligheid. GroenLinks wil dat alle Rotterdammers hiervan profiteren.

Naast alle kansen zijn er ook risico's en potentiële bedreigingen. In de toeslagenaffaire gebruikte de Belastingdienst ondoorzichtige algoritmes om fraude te bestrijden. Dat had als gevolg dat aanvragers met een tweede nationaliteit meer kans hadden dat het systeem ze eruit pikte. Ook in Rotterdam gaat het gebruik van algoritmes niet altijd goed, zoals blijkt uit SyRi. En wat te denken van de vele hackpogingen en WhatsAppfraude waar veel Rotterdammers mee te maken krijgen? Of de moeite die bijvoorbeeld ouderen en laaggeletterden hebben om alle digitale ontwikkelingen bij te benen?

GroenLinks staat daarom voor digitalisering waarbij de mens centraal staat. Waarbij iedereen ook online zichzelf mag zijn, vrij is en niet bespioneerd of gediscrimineerd wordt. Wij willen geen surveillancemaatschappij, we willen dat burgers digitaal goed beschermd worden en we willen dat Rotterdammers zeggenschap hebben over hun eigen gegevens. Dat is de manier waarop wij verder willen met digitalisering in Rotterdam.

DIT GAAN WE DOEN

Menselijkheid en transparantie bovenaan. Beslissingen met mogelijke impact op mensenlevens en mensenrechten moeten uiteindelijk altijd door mensen gemaakt worden. De gemeente is transparant over het inzetten van technologie, in ieder geval via een wethouder met informatie en digitalisering in portefeuille.

Gezichtsherkenning of herkenning van gedrag of emotie in de publieke ruimte wordt verboden. Ook voor andere vormen van Biometric Mass Surveillance en van massatoezicht in het algemeen is geen plaats in onze stad. We gebruiken cameratoezicht alleen als dit de laatste en enige optie is. Per situatie zorgen we vervolgens voor jaarlijkse evaluatie. Er komt een publiek toegankelijk sensorregister. Hierin nemen we alle sensoren in de openbare ruimte op.

Rotterdammers houden zeggenschap over hun persoonsgegevens. De gemeente geeft inzicht in de gegevens die zij over Rotterdammers bezitten, bijvoorbeeld via een digitaal portaal. We gaan zorgvuldig en efficiënt om met deze data en publiceren deze geanonimiseerd. Burgers krijgen meer regie over hun persoonsgegevens door het gebruik van een app zoals IRMA mogelijk te maken.

Van algoritmen die de gemeente gebruikt wordt de broncode openbaar. Het gaat om alle algoritmen die namens de gemeente geautomatiseerde keuzes maken of besluiten voorbereiden over individuele burgers of groepen burgers. De algoritmen worden geanonimiseerd, gedetailleerd en in begrijpelijke taal beschreven, inclusief de gebruikte datasets en de broncode van de software. Bij contracten met en vergunningen en subsidies aan bedrijven en andere organisaties nemen we dit in de voorwaarden op. De gemeente gebruikt geen algoritmen totdat bewezen is dat deze niet discriminerend zijn, bijvoorbeeld op het gebied van culturele achtergrond en inkomen.

We zorgen dat alle ICT die de gemeente gebruikt aan de juiste normen en standaarden voldoet. We werken hiervoor samen met andere gemeenten. Het gebruik van open standaarden en open source is hierbij belangrijk, net zoals het op andere manieren voorkomen van afhankelijkheden van toeleveranciers. We maken met deze leveranciers ook afspraken over onder andere hergebruik van data en toekomstbestendigheid van systemen.

We verkleinen de afhankelijkheid van bedrijven als Google en Facebook. Waar mogelijk gebruiken we als gemeente open source software en werken we samen met kleinere, Europese bedrijven.

Afspraken over gegevensuitwisseling zijn tijdelijk. Als meerdere organisaties informatie met elkaar delen, bijvoorbeeld voor het helpen van mensen met schulden of het aanpakken van woonoverlast, spreken we een maximale looptijd voor die uitwisseling af. We zorgen ook voor afspraken over bewaartermijnen, vernietiging en het niet verder delen van informatie.

We richten een loket op voor gegevensgebruik. Hier kan iedereen terecht met vragen of klachten, ook als de gemeente activiteiten heeft uitbesteed. Via dit loket kunnen Rotterdammers ook foutieve gegevens die van het ene systeem zijn overgenomen in een ander systeem direct laten corrigeren.

Er komt een ethische commissie die de gemeente gevraagd en ongevraagd adviseert over nieuwe technologie en het gebruik van data. Deze commissie kijkt in welk geval het slimmer gebruik maken van data en nieuwe technologieën moreel en ethisch verantwoord is en helpt het gemeentebestuur om hierin een goede afweging te maken.

We stellen communicatiemiddelen beschikbaar voor gezinnen die hiervoor niet voldoende middelen hebben. We leren kinderen meer ICT-vaardigheden aan. Via de huizen van de wijk bieden we bewoners cursussen aan en helpen we ze actief om hun digitale kennis en vaardigheden te vergroten.

Alle dienstverlening van de gemeente is ook niet-digitaal beschikbaar. De steeds sneller gaande digitalisering van de samenleving vormt voor onder andere ouderen en laaggeletterden een drempel om mee te doen. In Rotterdam is en blijft er voor iedereen een gemakkelijk toegankelijk alternatief.

Bedrijven die willen investeren in hun cybersecurity moedigen we aan. We investeren in voorlichting en hulpmiddelen om problemen te voorkomen.

We staan voor duurzame digitalisering. Digitalisering moet de klimaattransitie ondersteunen, niet ondermijnen. Data die essentieel zijn voor de energietransitie moeten gedeeld worden. Digitale infrastructuren die lokaal gebouwd worden moeten op groene energie draaien en duurzaam en circulair zijn.